

پشه‌يي

٤ منگل صنف

چاپس سال: ۱۳۹۹ هـ. ش

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیږي
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مو دی رهبر

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زړه وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

مولپنیس وزارتي

پشه یی

۴منگل صنف

چاپس سال: ۱۳۹۹ هـ . ش.

کتبس مشخصتي

مضمون: پشه‌يي

مؤلفين: تعليمي نصابس پشه‌يي ديپارتمنتستا درسي کتابېلاينا مؤلفين

ايدت کېکالي: تعليمي نصابس پشه‌يي ديپارتمنتستا درسي کتابېلاينا مؤلفين

صنف: چارمنگل (۴)

متنس جبه: پشه‌يي

انکشاف دېکالا: تعليمي نصابس وشيک او درسي کتابېلاينا تأليفس گڼ رياست

چرگن کېکالا: مولېني وزارتس ارتباط او عامه مولوېنيس رياستي

چاپ سال: ۱۳۹۹ هجري شمسي

ايميل آدرس: curriculum@moe.gov.af

مولېني وزيرس پيغمي

اقرأ باسم ربک

گن او مهربان الله ﷻ س حمد او شکرستا ادا کېييکس، گه امه آنتې زنده گي بخشويی سې، او پړيک او لککس گن نعمت اودأی ونتوان کېويا آمان، او الله ﷻ س پچوالا پيغمبر حضرت محمد ﷺ گه الهي پروالا پيغام تي که (پړيک) سې، درود ماکس. کورکم گه چېنې تاړا سې، ۱۳۹۷ هجري شمسي سال مولېنيس سال نامېدې مسمی بيک. ميسي خاترې اما بيی بايوي وطنستن لړېني او وړلېنيس نظمي اساسی بدلېني او تحولتنا شاهدي تې؛ لړيکالا، ياده کېکالا، کتاب، مکتب، ادارا او والدينس شورا، افغانستان مولېنيس نظمستا شه اساسي عناصر باين گورېگا، گه لړېني او وړلېنيس وشيک او پوړاپېني کوچه مهم نقش دارا. انخول مهم گالا گوچه افغانستان مولېني وزارتس ډشتلگريس مقام، وطنس لړېني او وړلېنيس نظامستا رشد او وشيک شاړان کوچه اساسي تغييرتنا اچيک کوچه متعهد سې.

ميسي خاترې تعليمي نصابس اصلاح او وشېکي مهم اولويتېلايه اودای سن. مندو رکم مکتب، مدرسا او جم دولتي او خصوصي تعليمي نهادېلايه کوچه، درسي کتابېلاينا محتوا، کيفيت او توزېع آنتې پامپړي مولېني وزارتس ڵمېلاينا سرييکه جای دارا. امه باور داراگس، گه باکيفيت درسي کتاب داريک دې اوړتا، لړېني او وړلېنيس اساسي هدفېلاينې پوله نه باکمان.

اوچېوي هدفېلاينې پوليک او بکار تعليمي نظام منجه اچيک خاترې، اکالي نسلس وړلېکالي حيثېدې، وطنس چېکه اڃ وتلېکالي لړېکالي، استادان او مسلکی مديرنه اودای بو احترمېدې اېړاکم، گه بالکولنې درسي کتابېلاينا تدريس، او محتواس گړېني کوچه، هيچ رکم کوششې مه پچه کدن، او اي فعال او ديني، ملي او انتقادي تفکر پلا سنهوي نسلس وړلېني کوچه، کوشش کن. هر دواس تعهدس نونگا کېک او مسؤوليت منکس حس پلا، امِه نيتېدې پړنې آنجودن، گه نن دواسې بيی بايوي ياده کېکالي وکا اکالا کوچه، پوړا پېوا افغانستانس معماران، او جامعاس متمدن او موثر تکاليا تن.

مندو رکم بکار او بيی بايوي ياده کېکالې اودای، گه وطنس ارزشوتي سرمايیی آن، اېړاکم، تا فرصت اودای نپا گورن او ياده کېنيس پروسا کوچه کنجکاو، زيرک او فعال وانټ گورېکالې پيري، او لړيکالاس احترام پلا، لړيکالا اودای بکار او موثر استفادا کن.

آخر کوچه لړېني او وړلېنيس جم مولېکالي او تعليمي نصابس مسلکی همکارنه اودای، گه امِه کتبس لکيک او آمادا کېک کوچه بو کوشش کېويا سن، منيک کاکم، او گن اللهﷻ دربار اودای مې آنتې امِه پاک او انسان جوپېکالي پندې کوچه کاميابيا اېړاکم.

معياري او پوړا پيوا مولېنيس نظام او انخول آباد او پوړا پيوا افغانستان آرزويدې گه خلکي تانکواک، مولېکالي او آسودا تې.

مولېنيس وزير

دکتور محمد ميرويس بلخی

فهرست

عنوان .... صفحا

حمد.. ۱

نعت ٤

چارمنگل صنفيې که بيی اچې... ۷

حضرت عمرفاروقسﷺ عدالتي ۱۰

علمس فايدا.. ۱۳

گوشنگس پاک رشيک ۱٦

لامای زندگي.. ۱۹

جامعا.. ۲۲

مکتب ۲٥

کړيک ننگېني ۲۸

کتابس اهميتي ۳۱

بباس نصيحت ۳٤

آيېس جب... ۳۷

مېوا... ٤۰

جواننا اخلا.. ٤۳

همساياس حقي.. ٤٦

چلم او نسوارس زياني ٤۹

کاړ کو وظيفا دارا؟ ٥۲

آهنگر.. ٥٥

تېوک ٥۸

خلکه پلا سمړيک.. ٦۱

ادبي ټوټې ٦٤
افغانان آن ٦٧
متلې ٧٠
شت کدیک.. ٧٣
حیوانته سره اړ لاوېک ٧٦
ماین اودای جان چوټلېک ٧٩
نیکي کېک.. ٨٢

حمد

هدف: یاده کېکالي متنې بکارپړه او لکه بادن او الله پاکس قدرتستا پېندن.

اوکتېلا:

- اوړوالي عکس بابته که کو کده بیا؟
- کي آنتې هر لّمې خدای (ج) نامبدې شروع کېیکمان؟

ربـا رحیم رحما ن آی | جمـنـي مهـربان آی
جمکه مخلـوقسـتـې | شتکه روزي رسان آی
مخـلوقـي بـو آ ن تېـني | تینا تـونگاهبـا ن آی
مخلوق کـیا عبادتــې | جمه نـې تو سبحان آی
اکرم المخلوقـتس | تو عقل د ېـکالان آی
انسـنـس هر عـضوستا | بیي ڷمه و ېکالان آی
پـورا نـه بـا صفتـې | پاچا دو یه جهـان آی
بیی مچن کایوا نه سـې | همېش حاضر شران آی

پړانس موتہې مقصدي:

الله پاک گنې ذات آس، بندگننا بیی او مچ ڷمه شره نظرکېکالا آس او اما کوتي ڷمـېن به تي اودای کایوا نه شې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي نظمې اي جني پړتن.
- یاده کېکالي نظمې ډلاکوچه پړتن.
- یاده کېکالي نظمې اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي نظمې اي ورې پلاکه پړتن، اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړیکالا اودای اوکت کن.

اوکتیلا:

- نظمس مطلبي کي بابته سي؟
- نظمي که دکلمايدي پړه ببيی؟
- کاو جن نظم لککالي پينياکو؟
- کيس نظمي ناره نو آلا؟
- نظمس مطلب اودای کاو ګټنا ګورېکو؟
- نظمي نثر سره که پرټي ببيی؟

ياده کېکالي چار ډلايه سره ونټان بن او تانک کوچه نظمي پړتن، يان هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه نظمس مطلبستا تانک جبېدي وري آنتي بيان کدن.

ياده کېکالي نظمس مطلبستا اودای هروانيا پنج پنج لبڼ لکن، يان هروانيا تانک لکنستا تانک کويای ياده کېکالا پلا شريک کدن او غلطيا درن.
ياده کېکالي اکوړوالي کلمايه جملايه کوچه يتدن .
(رحيم ، مهربان)

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متن بکار پړه ببچان؟
آيا ياده کېکالي متنس امليی ياده که ببکن؟
ايا ياده کېکالي الله تعالی وحدانيت بارايه اګت کدچين؟

ګوشنګي لاٚم:

ياده کېکالي نظمس مطلب اودای چارچار لبڼ سدوري خطبدي تانک کتابچايه کوچه لکن.

نعت

هدف: یاده کېکالي متنې بکار پره او لکه بادن او حضرت محمدﷺ بکار شخصیت بارایه معلومات استه اچن.

اوکتېلا:

- ایمه کودن نعت شریف پړوو شن؟
- اوړوالي عکس بابته که کو کده بیا؟

حضرت محمدﷺ اما پېشوا او رهبرن آس. تي مسلمانان جهالتي، بكار پندي آنتي پنـدلړېني كېچين.

حضرت محمدﷺ نېک خوی اوبكار اخلاقنا خاوندي آييک، ميسي خاترې الله تعالی س مسلماننا پندلړېني خاتري گړبويی آييک، مي ايک دې پوړا خلک اندارا او غلط پنده شاړوي آيينچ، خو كودن گه حضرت محمدﷺ خلكنې الله تعالی گرای گړېن بيک، خلک لوش او بكار پندې بلې شاړېچين.

يه پنده حضرت محمدﷺ شره بو سختي وتوي شن، خـو تي مـه سـختي مـسلماننه پنـدلړېني خاترې جانې شره قبول كېويا آينچ.

كووات گه نبي اكرمﷺ ې دنيا شره امتستا پلا بو كومک اوپندلړېني كيچين، امېمخول آخـرت دواس به تانک امتستا شفاعتي كيا.

پړانس موټې مقصدي:

حضرت محمدﷺ مسلماننناپېشوا او خلكنې ايچ پنده بـل شـاړيک خـاترې پنـدلړېني كېويی شې، حضرت محمدﷺ اولي او اخري پيغمبر اس او خلكه بكار لٔمه وېک آنتـې گړان بواس، جمه انساننه منجه ايگري اچويی شې او آخرت دواسه شفاعتگر آس.

فعاليتېلا:

- ياده كېكالي متنې اي جنې دككه پړتن.
- ياده كېكالي متنې ډلا كوچه پړتن.
- ياده كېكالي متنې اي ورې پلاكه پړتن.

ياده كېكالي متنې اي ورې پلاكه پړتن، اته كلمايـه سره گـه نـه مولېيـاتن، لړېكـالا اوداى اوكـت كن، يان اكوړوالي اوكته آنتې جواب كدن.

اوكتېلا:

- حضرت محمدﷺ ې كي خاترې بو سختي وتېويا شن؟
- متن كي بابته لكوي شې؟
- متن مطلب اوداى كاو فايدا گوربكو؟
- الله تعالیﷻ حضرت محمدﷺ مسلماننې كو خاترې گړبويی آييک؟

یاده کېکالي چار ډلایه سره ونېان بن او تانک کوچه متنې پړدن، یان هر ډلاس اي جني صنف پرکنا که متنس مطلبستا تانک جبېدې ورې آنتې بیان کدن.

یاده کېکالي متنس مطلبستا اودای پنج لبڼ لکن، یان هروانیا تانک لکنستاتانک کویای یاده کېکالاپلا شریک کدن او غلطیا درن.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.
(پېشوا، بکار، اندارا)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالې متن بکارکه پړه بېچان؟
آیا یاده کېکالې متنس مشکل لغتي تختا شره لکه بېچین؟
آیا یاده کېکالې سبق مفهوم شره مولېکن؟
آیا یاده کېکالې حضرت محمدﷺ بارایه تانک نظري بیان که بېکن؟

گوشنگې لاّم:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چارچار لبڼ تانک کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

چارمنگل صنفيې که بيی اچې

هدف: ياده کېکالي متنې بکار لکه او پړه بادن او نونگي درسي سالېس پولکستا اهميتي پېندن.

اوکتېلا:

- کودن گه صنف کوچه اېړمان گه سبق پړکه انجوېمان کو بايد کده مان ؟
- اگه اېړمان گه کتابن رون نه چرن کو بايد کمان ؟

صنفس شروع بکستا اولوالي دواس آچ، یاده کېکالي هروانیا وارېدي صنفي که ایاینچ. سلام وبک دې پتای تانک جایه نیاینچ. موتېهي شاباس دې پتای لړېکالای کدکن: بیی بایوي یاده کېکالي! چارمنگل صنفي که بیی اچي، خوشحال آم گه یه کال به تانک یاده کېنی کوچه کوشش کدا، تا گه کامیاب بدا. یان مې اودای اېرکن گه تختا بل تارن، جمه تختا بل پړي کېکن، لړېکالای اوکت کېکن گه تختا سره کو لکان بوا شې؟

زرمینای استه اوړي کېکن اوکدکن: (بسم الله الرحمن الرحیم) لکان بوا سې، لړېکالای کدکن گه بو بکار! او تانک اغته آنتې انخول دوام دېکن: بیی بایوي یاده کېکالي! اېمه مولاکو گه امه تانک ڵمستن اخول سبق پړیک، لکیک، اوو اېک او انخول وري ڵمېلایه گڼ او مهربان اللهﷻ نامېدی شروع کېیکمان. نن گه اېما سبق شروع کېکس اولوالي دواس سې، تانک سبقي گڼ او بخشکالا اللهﷻ نامېدې شروع کېیکمان. اېرېاکم گه گڼ او بخشکالا اللهﷻ امه آنتي یو وس نصبن کې گه تانک یاده کېني بکارکه سره پوله مان. یان پشه یی جبېس چارمنگل صنفس کتاب گه نونگا چاپ بوا آیک، مې سره ونېکن او کدکن: اي اغت یادو نه نې، سه یو گه تانک کتابو بکار که رشدا گه نه چرن او رون منجای نه پن.

سبقس موتېي مقصدي:

نونگا کاله صنفي ایک بابته معلومات، هر ڵمې اللهﷻ نامېدې شروع کېک، سبقس پړکستا طریقا او تانک کتابنا بکار که رشیک بابته معلومات سې.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متني جاني پلا پړتن.
- یاده کېکالي متني ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متني اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن

- یاده کېکالي صنفي که ایک دنه کو کیاینچ؟
- موتېهي شاباس دې پتای لړېکالای کو کدکن؟
- لړېکالای یاده کېکالي اودای کو اېرکن؟
- لړېکالای یاده کېکالي اودای کو اوکت کېکن؟
- زرمینای اوکت مقابله کو جواب دېکن؟

- لرېکالای یاده کېکالي سره کوتي کتاب ونهٔکن؟
- امه تانک ڵمبلایه کو نامبدي انجوبيکمان؟

یاده کېکالي چار ډلایه سره ونهان بن، یان هر ډلاس اي جنـي صنف پرکناکه متنس مطلب بابته تانک جببدي وري آنتي معلومات پوړا کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملایه مناسب کلمایه دي پوردن.

- صنفس شروع بکستا.............. دواس آچ.
- موتهي شاباس دي پتای .... کدکن.
- پشه يي جببس چارمنگل صنفس .... گه نونگا چاپ بوا آیک.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

(صنف ، دواس ، لرېکالا)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متني بکار پړه ببیکن؟

آیا یاده کېکالي متنس املیی یاده که ببکن؟

آیا یاده کېکالي متن مفهوم بارایه اغت کده باگن؟

آیا یاده کېکالي متنس مشکل لغتنا معنیی یاده که ببکن؟

گوشنگی ڵام:

اکوړوالي لغته معنا او یان موتهي جملایه کوچه یتدن.

(آنجوبک، سبق، ابړیک)

حضرت عمرفاروقﷺ عدالتي

هدف:یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن، نونګي لغتـه سره مـولان او حـضرت عمرفـاروقس عدالت بارایه معلومات پیدا کن.

اوکتپلا:

- حضرت عمرفاروقﷺ پېنیکو؟
- حضرت محمدﷺ یارنه اودای فاروق لقب کي آنتې دان بوي سې؟
- حضرت ابوبکرصدیقﷺ دي پتای که مسلما ننا ډشتپا تعین بیک؟

حضرت عمرفاروقﷺ حضرت محمدﷺ س دومنگل یاره آییک. اصلي نامه عمر او ببستا نامه خطاب سيٍ. حضرت محمدﷺ گرای فاروق لقب دان بوي سيٍ، یو(۲۹) کالا اسلام مبارک دین سره مشرف بوا آس. حضرت عمرفاروقﷺ تانک بو وختي حضرت ابوبکرصدیقﷺ پیري حضرت محمدﷺ س خدمت او اندیوالي کوچه وتېویا سيٍ.

کودن که حضرت عمرفاروقﷺ اسلام مبارک دین سره مشرف بیک، اسلام مبارک دینيٍ بو قوت پیدا کېکن. مندورکمېدي حضرت عمرفاروقﷺ بو غزا کېویا سن او اللهﷻ بو کامیابي نصبي کېویاسن. تانک خلافت گالا کوچه انخول گنٍ اسلامي ڵمېلا کېویا سن گه اسلامي دنیا کوچه مثال نه دارا. مندو رکمېدي حضرت عمرفاروقﷺ بو وطنېلا فتح کېویا سن او خلک اسلام مبارک دین سره مشرف کېویا آن. عدالت کوچه جهاني نام دارایيک. ديٍ کال، شه مای او پنج دواس مسلماننا خلیفا آیک او هجرتس وستوچارمنگل کاله (٦٣) کالا عمرکوچه نماز دنه ابولولو نام جنيٍ گرای ڵیارا او تي ديٍ پتای یان شهادته پولیک.

سبقس موتېي مقصدي:

حضرت عمرفاروقﷺ مسلماننا دومنگل ډشتہا آیک. مي تانک گالا کوچه بو بکار عدالت منجيٍ که اچویا آچ، بو بو غزا کېویا سن گه تانک وخت کوچه بوکامیابي به استه اچویی سيٍ.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنيٍ اي جني دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنيٍ ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنيٍ اي وريٍ پلا که پړتن.
- یاده کېکالي متنيٍ اي وريٍ پلا پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتيٍ جواب کدن.

- حضرت عمرفاروقﷺ حضرت محمدﷺ س کاو منگل یاره آییک؟
- حضرت عمرﷺ س ببستانامه کوچک آیک؟
- حضرت محمدﷺ گرای حضرت عمرﷺ آنتيٍ کو لقب دان بوي سيٍ ؟
- حضرت عمرﷺ کاو کالا که مسلمان بوا آس؟
- حضرت عمر(رض) يٍ تانک بودني کي پلا وتېویا سيٍ؟

- حضرت عمر(رض) س مسلمان بیک دې پتای اسلامې کو پیدا کېکن؟
- حضرت عمر(رض) غزا کوچه وانټ گورېویی سې؟
- تانک خلافت دورا کوچه کوڵمپلا سره پولېویا سن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن، متنې پړتن یان هر ډلاس اي جنې صنف پرکنا که متنس مطلب بابته تانک جبېدي ورې آنتې معلومات پوړا کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- حضرت محمدﷺ گرای............ لقب دان بوي سې.
- اسلام مبارک دینې بو........... پیدا کېکن.
- حضرت عمرفاروقؓ بو........... کېویی سې.
- حضرت عمرفاروقؓ بو وطنپلا........... کېویا سن.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته جملایه کوچه یتدن.
(خدمت ، انډیوال ، وټیک)

ارزیابي:

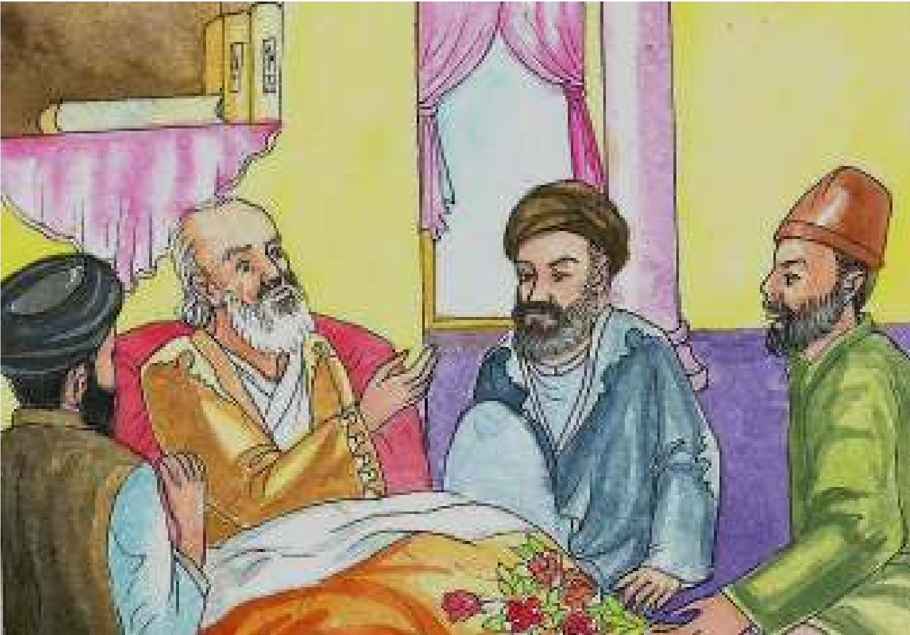
آیا یاده کېکالي متنې بکار که پړه بېیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولېکن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته جملایه یتې بېیکن؟

گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي حضرت عمرفاروقؓ بکار ڵمه بارایه کاو خط کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

علمس فایدا

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او علمس فایدستا درک کدن او تي استه اچیک خاترې کوشش کن.

اوکتیلا:

- امه کي آنتې علم یاده کاګمان ؟
- اېمه اته خلکه ګه علم او مولېني یاده کېويي تې او بې علم خلکه منجه کوتي فرق کي باګو؟
- اېمه ابوریحان البیروني پېنیکو؟

اي شلداړ جن لک حالت کوچه چنوا آییک، اي دواس میس اي هوشیار او مولېکالا انډیوالي اوکتي پېک. ناساز جنې تانک انډیوالي مېکن: مم ایکه علمي موضوع بابته تېنه اودای معلومات ایړوام آییک؟ ته انډیوالستا کدکن: تو خو ابت بو ناسازآی. اللهﷻ خبرآس اگه بیی بي! مه موضوعس مولېکي تېنه آنتې ضروري شې نه سې. مي کدکن: یو بکار سې گه مولېکالا که لم ، نه گه نه مولېکالا که، تېنا یو اړېوای نه سې؟ گه: علمس یاده کېک مسلمان سره زانگو دې تا قبرجا لازم سې. یو شلداړ ابوریحان البیروني آس گه بو علمي آثار مي اودای دروی اومیسي نامه سن. تجوړکنا پېنیک، طبابت، ریاضیات، تاریخ، جغرافیا، دواس پېنیک، ملتنا ادب او وونا گه ابت به دنیاس بو جایه کوچه اودیا فایدا گورېن با. یو ناملا مولېکالا زندگیس آخري جا یاده کېني مچوا آییک.

سبقس موټي مقصدي:

علمس یاده کېک سره تاکید او ابوریحان البیروني او تیس علمي آثارنا اوچېني گه ابت به خلک اودیا فایدا گورېن او هر انسان آنتې درکار شې گه یاده کېني کې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلا که پړتن.

یاده کېکالي متنې تانک کوچه دککه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړیکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- ابوریحان البیروني تانک انډیوالستا اودای کیس اوکتي کېکن؟
- حضرت محمدﷺ مي علم بابته کو کدویی سې؟
- ابوریحان البیروني اودای کوتي آثاردروی سن، نامنستا اوچدا؟
- شلداړ جن کوتي حالت کوچه چنوا آییک؟

- میس مولېکالا انډیوالي کي آنتي پېوا آییک؟
- ناساز جنې تانک انډیوالستا اودای کو ایړویی آییک؟
- یو ناساز شلداړ جن که آییک؟
- ناساز جنې یاده کېک بابته کو کدکن؟

یاده کېکالي چارډلایه سره ونټان بـن او هـر ډلاس اي جنـي صـنف پرکنـا کـه اې او متنس مطلب بابته تانک جبېدي وري آنتي معلومات پوړا کن.

یاده کېکالي متن اودای دو دو لېن تانک کتابچایـه کوچـه امـلا لکـن او یـان تانـک کویای جنې پلا اي وري کوچه غلطیا درېدن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- اي شلداړ جن.................. کوچه چنوا آییک.
- مم ایکه علمي .... بابته تېنه اودای معلومات............. آییک.
- تو ابت بو .... آی.
- علمس یاده کېک مسلمان سره.............. دي تا...........جا لازم سي.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

(انډیوال ، اوکت ، ناساز)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متن پړیک سره مولېکن؟

آیا یاده کېکالي نونګي لغته جملایه یتي ببیکن؟

آیا یاده کېکالي سبقس مفهوم سره مولېویی سي؟

ګوشنګي لاٚم:

یاده کېکالي علمس مفهوم بابته پنج لېن سدوري خطېدي تانـک کتابچایـه کوچـه لکـن او وري دواس صنف کوچه پړدن.

گوشنگس پاک رشیک

هدف: یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن او گوشنگس پاکي سره مولان.

اوکتېلا:

- محیط کي آنتې کدن با؟
- اي گوشنگه که زندگي کاگن؟
- کوشنگس پاکگري او صحتس رشیک کوچه ابما وظیفو کو سې؟

جم اته شی گه اما کنه سنان موجود سن محیط نامېدي یاده با. انسانس زندگستا اولوالا کنه سنا تانک گوشنگي سپ، هرکي آنتي تانک گوشنگي بو گران سپ، گوشینگ اي پوگلس جم اعضنستا اکتېو تک جایه سپ. مم تانک گوشنگېس پاکگري آنتي بو پامدارني کاگم. مېني لایېم اوسپیم به گوشنگېس پاکگري آنتي بو پامدارني کاگن. مي خاتري گه اما صحتن بکار تي او ناسازیس دوره دربوان تي باید گوشنگس پاکگري آنتي بو پامدارني کمان.

حدیث شریف کوچه اوا سپ (پاکي ایمانس ونتېه سپ) مي خاتري گه اما ویرېن جوړ تي، ضروري سپ گه گوشنگس کنه سنا یا محیطس پاک رشیک آنتي امه اکوړوالي ټکي پام کوچه درمان.

۱- گوشنگې که پاک هوا او سورېس لشه پولاتي.

۲- حویلي پاک رشان بي.

۳- جنگل او مېواینا چکه باید اي معلوم جایه وان بن او هر جایه وېکس دوره دران بي.

٤- بالکول باید انخول عادت بن گه اودس موړېک دي پتای استه اونجنا او پاک ورگېدي اونجدن.

٥- ککوړ او وري مال گوشینگ دي لېره کوتي معلوم جایه رشان بن.

٦- منجنه چیلا، کمپل، کچانګاړ، روجایی، توشک او گوشنگس فرش باید پاک رشان بن او کم زرکم جمعا کوچه اي وار سوري وان بن تا گه میکروبي منجای پن.

سبقس موټي مقصدي:

محیطس پاک رشیک او تانک گوشنگ او کنه سناپاکي آنتي پامدارني او وانټ گورېک او میس صحت پلا رابطا انسانس زندگستا پوړا نبک کوچه بکار رول دارا، مي خاتري گه کمي ناساز نه بن، باید پورا که تانک نظافت آنتي پامپري کن.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متني دککه پړتن.
- یاده کېکالي متني ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متني اي وري پلا که پړتن.

یاده کېکالي متني تانک کوچه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتي جواب کدن.

- گوشنگي بړینک کي آنتي سورې وان بن؟
- اما کنه سنان کو نامېدي یاده با؟
- انسانس اولوالا کنه سنا کوجک نام دارا؟
- گوشنگ کیس تک جایه سي؟
- گوشنگس پاکگري آنتي کو ڵام درکار سي؟
- ناسازیس دوره دربک آنتي کو ڵام سره پولان گوري؟
- حدیث شریف کوچه نظافت بابته کو کدان بوا سي؟
- گوشنگي یتینه بړینگ کاو گالا کوچه سورې وان گورن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن اومتني پړتن، یان هر ډلاس اي جني، صنف پرکنا که متنس مطلب بابته تانک جببدی وري آنتي معلومات پوړا کن.
یاده کېکالي دو دو لبې متن اودای املا لکن او یان تانک کویای جني پلا اي به وري کوچه غلطیادرن.

یاده کیکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- جم اته شی گه اما کنه .... موجود سن.
- هرکي آنتي تانک .... بو گران سي.
- گوشینگ اي .... جم اعضنستا اکتهو............... سي.
- مي خاتري گه اما................ جوړ تي.

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متني پړه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغتنا معنا سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولېویی سي؟

گوشنگي ڵام:

یاده کېکالي تانک نامه او وري گوشنگوالا یا همصنفېننا نامه تانک کتابچایه کوچه لکن او وري دواس صنف کوچه پړدن.

لامای زندګي

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن، نونګي لغتنا معناسره مولان او لامای زندګي پـلا آشنایي پیدا کن.

اوکتیپلا:

- لامنا پلا کووات وضعیت درکار سې؟
- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- لامای زندګي بابته کو کده باکو؟

اي دواس لړيکالای یاده کېکالپ اودای اوکت کېکن گه لامنا معنا سره مولاکو؟ اي یاده کېکالای چپ دپ پربل استه اوړپ کېکن او کدکن: اته لامه گه امه زندگي کاگمان چوپردین همسایا اما لامنان باین بېن. لړیکالای کدکن: بالکوله! امه جم لامه زندگی کاکمان چوپردین همسایا گه تانک آن یا بېگانا، امه سره همسایه گریس حق داریاگن، کووات گه تانک گوشنگوالایه آنتپ خدمت کېنیس مسوولیت داریاگمان. مندو رکمېدپ تانک لامنایه آنتپ به مسوول آمان گه ملتنا مینا دارمان، تېنا مشکلته آنتپ جانستن پولمان، او تپ پلا کومک کمان، امه باید لامنایینا غم او خوشحالي کوچه شریک تمان او تپ پلا خوشحالي، لېونگري او بایيشتگري کوچه زندگي کمان.

سبقس موتپي مقصدي:

لامای زندگیس خصوصیات سره مولېک او همسایایه پلا بکار وضعیت سره پولېک، هر کي آنتپ ضروري سپ. هر کمپ باید لامنایینا غم او خوشحالي کوچه وانتپ گورن.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنپ دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنپ ډلا کوچه پرتن.
- یاده کېکالي متنپ اي ورپ پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنپ اي ورپ پلاکه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړیکالا اودای اوکت کن.

اکوړوالي اوکته آنتپ جواب ددا:

- لړیکالای یاده کېکالپ اودای کو اوکت کېکن؟
- لامنا معنا سره کي مولېیکن؟
- لامناکي آنتپ کدا؟
- چوپردین همسایا امه سره کو حق دارا؟
- لامنایه پلا کورکم زندگي کمان ؟
- لامنایناغم اوخوشالي کوچه کوکمان؟
- امه جم چو زندگي کاگمان؟

یاده کېکالي چار ډلایه سره ونهان بن او هر ډلاس اي اي جني صنف پرکناکه متنې سوال او جواب رکمېدې اي ورې پلا اغت کدن.

یاده کېکالي متن اودای پنج لبې تانک کتابچایه کوچه لکن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- اي دواس لړېکالای یاده کېکالې اودای .... کېکن.
- لامنا .... سره مولاکو؟
- امه جم .... زندگي کاگمان.
- مندو رکمېدې تانک لامنایه آنتې به .... آمان.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.
(زندگي، همسایا، لړېکالا)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالې متنس مفهوم سره مولېویی سې؟
آیا یاده کېکالي متنې پرۀ بېیکن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته جملایه کوچه یتې بېیکن؟

گوشنگی لاٚم:

یاده کېکالي لامای زندگي بابته اي موټا مقالا لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

جامعا

هدف: یاده کېکالي متنې پړه او لکه بـادن او تانـک جامعـا بابتـه معلومـات پېـدا کـن او مـه جامعا جوپېک خاترې بکار احساس جانې کوچه تقویا کن.

اوکتپلا:

- کده باکو گه جامعا کي آنتې کدن با؟
- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- جامعا کوخاترې کسبې خلکنې ضرورت دارا؟

اي جامعاس خلكي کېولا جانبدي جم ضرورتستا پورا کې نه ببیکن، میسي خاترې اي ورې پلا کومک او سمړیک آنتې ضرورت داریاګن. جم اته خلک ګه اکټو زندګي کاګن او اي جامعا جوپیاګن ګه سه انساني جامعا نا مېدې یاده با. انساني جامعا کوچه جم خلک بکار زندګي کېک خاترې کوشش کاګن. اخول لړیکالا، داکتران، انجینران، تجاران، ختېنګران، تشانان او انخول وري اکټو اي ورې آنتې لام کاګن او اي وریس ضرورتي پورا کییکن. مثال رکمبدي اګه واړیتبکالا نه تې، تشان لام کې نه بیا او مه دوکه یان داکتر آنتې ضرورت دارېن. مندو رکمبدي اي وریس ضرورتستا پورا کییکن. هر کاو ګه اي جامعاس خلکي اي چپوټا او اي ورې پلا اړلاوېني داراتن. سه جامعا پوړا پیا. بکار او وشموي زندګي آنتې اساني برابر با. انخول جامعا کوچه خلک خوشحال او باییشتګري پلا زندګي کاګن او اي ورې آنتې بو نپا پولیاګن.

سبقس موټې مقصدي:

جامعا کوچه اکټو زندګي کېکس طریقا او اصول شره مولبک او بشري جامعا کوچه اي وري پلا سمړکس اهمیتستا سره مولبک سې ګه مه لمې سره عمل کېکبدې، انساني زندګي کوچه بو لوهاني منجې که اچي، اخول کسبګره پیري ګه اي ورې آنتې لام کیاګن.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلا که پړتن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- اي جامعاس خلکي تانکې ضرورتي کووات که پورا کییکن؟
- ضرورتس پوراکېک خاترې اي وري پلا سمړیک کو اهمیت دارا؟
- جم کسبي خلک اي ورې آنتې کووات که لام کاګن؟
- اي جامعاس خلکنا کووات که آرام زندګي نصبي با؟
- جم اته خلک ګه اکټو زندګي کاګن کو جوپیاګن؟
- انساني جامعا کوچه خلک کې آنتې کوشش کاګن؟
- اګه واړیتبکالا نه تې تشان کووات که لام کې نه بیا؟
- داکتېر آنتې کاو ضرورت سې؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متنې پړتن، یان هر ډلاس اي جنـي صـنف پرکنـا متنس مطلبستا تانک جبېدي وري آنتې بیان کدن.

یاده کېکالي متنس مطلب اودای دو دو لېڼ تانـک کتابچایـه کوچـه لکـن او یـان هـر وانیا تانک لکنستا اصلاح کېک آنتې تانک کویای جنې پـلا شریـک کـدن یعنـی اي وري پلا تانک لکنستا غلطیا درن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.

- اي جامعاس خلکي کېولا................... جم ضرورتستا پورا کې نه ببیکن.
- میسي خاترې اي ورې پلا............او............ آنتې ضرورت داریاگن.
- جم اته خلک گه............ زندگي کاگن اي.......... جوپیاگن.
- انساني جامعا کوچه جم............ بکار زندگي کېک خاترې .... کاگن.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

(ضرورت، پورا، کومک)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې بکارکه پړه ببیکن؟

آیا یاده کېکالي نونگي لغتنا معنا سره مولیاگن؟

آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولېویی سې؟

گوشنگې لام:

یاده کېکالي متن اودای پنج لېڼ سدوري خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکن.

نومنګل پړان

مکتب

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او مکتبس اهمیت شره مولان.

اوکتپلا:

- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- کودن ګه مکتبې اېدا، کوتي ڵمه باید شره پولېدا؟

مکتب مولېک او وړلېکس جایه سې، اگه اي یاده کېکالا تانک سبقستا کوچه کوشش کېیا، تانک اخلاق او حرکتستا آنتې پام کېیا، کومی گه مکتبه پړا، تي سره عمل کېیا، دنې آنتې ارزش دېیی، گښینچ او وربنا احترمي کېیا. تانک ویړستا، چیلا او محیطس نظافت آنتې پامدارني کېیا. تیس مکتبې که پېکس مقصد سره مولېویی سې.

مکتب اخول اما گوشنگن سې. کووات گه گوشنگ پام کاگمان گه جای نه نشې، هر تلنې پاک او صفا تې ، شیشا، رادیو، تلویزیون او وري برینگ نه موړن، چمبړ نه بن او گوشنگې جن امه اودای خوشحال تن، مکتبه به کوشش کمان گه مکتبس سامان او برینگ اخول چوکي، مېز او تختا نه موړن، مکتبس پینچا او کړکنستا نه نایمان، تا گه مکتب پاک او الیني تې، مکتبس سامان او برینگه همېش باید پاک او صفا رشمان او مکتبس قاعدا او قانون اودای خوشحالیدې اطاعت کمان.

سبقس موټې مقصدي:

مکتب پړنیس اهمیت او فایدا سره مولېک، مکتبس نظافت او وري شینا رشیکس ضرورت بابته معلومات استه کوچ کېک سې او هر یاده کېکالا آنتې بو ضروري سې گه مکتبس جم شیه اخول گوشنگې برینگه پیري رشدن.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
-یاده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړیکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- مکتب کیس جایه سې؟
- بکار یاده کېکالا کومی گه مکتبه پړا، تي سره کو کېیا؟
- یاده کېکالي تانک گار او محیطس نظافت آنتې کو کاگن؟
- مکتب اخول کي پیري سې؟
- مکتب آنتې کي پیري پام درکار سې؟

- مکتبې پینچا او کړکه پلا کو ڵام باید بې؟
- مکتبس سامان او بړینګه کو رکم که رشمان؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونتهان بن او متنــې پـړتن، یـان هـر ډلاس اي جـن، صـنف پرکنا متنس مطلبستا تانک جبېدې ورې آنتې بیان کدن.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.

(وړلېک، سبق، اخلاق)

ارزيابي:

آیا یاده کېکالي بکارکه متنې پړه ببیکن؟

آیا یاده کېکالې متنس مفهوم سره مولېویی سې؟

آیا یاده کېکالي نونګي لغتنا معنا سره مولیاګن؟

ګوشنګې ڵام:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چار چـار لـبڼ سـدوري خطبـدې تانـک کتابچایـه کوچـه لکن او ورې دواس صنف کوچه پړدن.

کړیک ننګېني

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او وطن الینه تاني او آبـادي اهمیـت شره پېـنن او کړکنې پامدارني کن.

اوکتېلا:

- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- آیا کړکنا موړېکي بکار لاٌم سې ؟
- کړکه کووات که رشمان ؟

اما بیی بایوي وطن کوچه کړیک ننګېنـي هـر کـال نـوروز یـا حملـس اول دواسـه، خـوشي او خوشحالي پلا انجوان با. کووات ګه اماوطنن ختهنیس وطن سې. جم خلک ختهنــي او کړیـک ننګېني پلا بو علاقا داریاګن.
ختهنیس وزارت اي ګنات مېوادارکالي او بې مېوا (اولي)کړیک اندو که خلکـه دېـیکن ګـه مـه کړکه مناسب جایه ننګتن تا ګه اما وطنن الیني او آبادبې.
محمود او کـریم دوکـه مکتـبس یـاده کېکالیـا، اي ګنـات تانـک اضـافي کړکـي مکتـب آنتـې دېچین، یاده کېکالې، لام کېکالې او لړېکالې اکتهوکه کړیک مکتبس مناسب جایه ننګېچین.
مکتبس مدیري تانک اغته کوچه کدکن: کړیک ننګېک بو اهمیت دارا، عمومي سرکه اوشـته کړیک ننګېک اما وطنې سدوري کبیی. اګه هرجن تانک کاریز اوکتهایه کوچه کړیـک ننګـې، امه باید ته ننګیوي کړکنارشیک کوچه وانتې ګورمان او ورې به سمړمان ګه کړیـک ننګېـک او تېنار شیک کوچه وانتې ګورن. آخري که یاده کېکالې کړکنـا رشـیک خـاترې سـمړکس وعـدا کېکن.

سبقس موتهي مقصدي:

کړیک ننګېنیس اهمیت اوګتهناسره مولېک او خلکه پلا یه بابته کومک کېـک اسـه بکـار لام سې ګه اما کنه سنان سدورا با، امه اغتس کدیکي بو ضروري سې ګه کړکنا ننګېک پلا کـه تېنا بکار پامدارنیا به بو حتمي سې.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنــې اي ورې پلاکـه پـړتن او اتـه کلمایـه سره ګـه نـه مولېیـاتن، لړېکـالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتي جواب کدن.

- کوتي فصله کړیک ننګېني سره پولا؟
- امه وطنې خلک کي پلا علاقا داریاګن؟
- ختېنیس وزارت خلکه کي آنتي اندوکه کړیک دېیکن؟
- دان بوي کړیک مکتبه کي ګرای ننګان بینچ؟
- اما وطنن ختېني آنتي کووات سې؟
- محمود او کریمي مکتب آنتي کو شی دېچین؟
- کړیک ننګېک کي آنتي اهمیت دارا؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متنې پړتن، یان هر ډلاس اي جنې، صنف پرکناکه متنس مطلب بابته تانک جبېدې ورې آنتي معلومات پوړا کن.

یاده کېکالي کړیک ننګېنیس اهمیت بابته پنج لېڼ تانک کتابچایه کوچه لکن، یان تانک لکنستا کویای جنې لړېدن او اي وري کوچه لکنیس غلطیا درن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- کووات ګه اما........... ختېنیس وطن سې.
- جم خلک کړیک ننګېک پلا بو........... داریاګن.
- مکتبس مدیري تانک .... کوچه کدکن.
- عمومي سرکه اوشته .... اما وطنې سدوري کبیي.

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې بکارکه پړه ببیکن؟

آیا یاده کېکالي کړیک ننګېنیس اهمیت سره مولېکن؟

آیا یاده کېکالي نونګي لغته جملایه کوچه یتې ببیکن؟

ګوشنګې لام:

یاده کېکالي کړیک ننګېني بابته اي موټا مقالا تانک کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

کتابس اهمیتي

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه باتن او کتابس اهمیتي پېندن.

اوکتېلا:

- که کده بیا ګه کوتې کتبه بو پړیکو؟
- آیا مولاکو کودن ګه کتاب پړیاکو، کوبا؟
- که اېړا ګه کتاب لنګنیک دوکانې کتاب ګورې؟

کتاب یاده کېک او معلومات بوکېکس اساسي وسیلیی سې. کتبس پتهکه کوچه کسا، شعر او بو وري بکار پړکس وړ شی لکان بوي سن. کتبې هر که ګه پړدن بو بو شی یاده کېیا. کتاب تانک خلکنې، وطن، ترقي، پوړاپېني اومولېکالي خلکنا تاریخ بابته معلومات پوړا کېیا او اېمنې سانګ، تال، نندي، دار، جنګل او هر شی بابته اغت کېیا او اېما مولېکستو بو کېیی.
ایلای خلک مي آنتې چراغ کدیاګن، کووات ګه چراغ ګوشنګې لش کېیی، کتاب به اپړن خلکنا انچنستا لش کېیی تا ګه پړه او لکه بان. میسي خاترې که چودې کتاب نه تنای جم علوم اي ګالا وتېک پلا منجای پیاینچ.

سبقس موتهي مقصدي:

کتاب اهمیت سره مولېک، کتاب پړیک پلا عادت پیدا کېک او تي اودای بیلابیل ونته کوچه معلومات استه کېک، اسه بکار لاٚم سې ګه مي ګرای خلکنا انچیا لش بیاګن او ګوشنګې به لش اوملتنا که چراغ علومنا ساتلېکالیی سې.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن او اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- کتاب کیس وسیلیی سې؟
- کتاب پتهکه کوچه کو شی لکان بوي سن؟
- کتاب پړه کېدی کو شی یاده با؟
- کتاب خلکنې کو شی بابته معلومات دیا؟
- کتاب اېمه پلا کي بابته اغت کېیا؟

- کتاب اېما کوجکستو بو کېیی؟
- ایلای خلک کتاب آنتې کوجک کدیاگن؟
- تا ابت جا کاو کتاب پړوو سن؟

یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جنې صنف پرکنای که اې او متنس مقصدستا، هر کوتي سادي جبېدې بیان کدن.

یاده کېکالي متن اودای دودو لېڼ املا لکن، یان هر جن تانک لکوي متنې تانک کویای جن آنتې لړوېدن او هر کوتي اي ورېس غلطیا درېچال بن.
یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- کتاب یاده کېک او معلومات بو کېکس .... وسیلیی سې.
- کتبې هر که گه .... بو بو شي .... کېیا.
- کتاب اېما مولېکستو .... کېیی.
- ایلای خلک مي آنتې .... کدیاگن.

اکوړوالي لغته معنا دې پتای جملایه کوچه یتدن.
(کتاب، وسیلا، پټیک)

ارزيابي:

آیا یاده کېکالي متنس پړیک سره مولېکن؟
آیا یاده کېکالي متنې یادي که لکه بېیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولېکن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته جملایه یتې بېیکن؟

گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چارچار لبڼ سدوري خطېدې تانک کتابچایه کوچه لکن او وري دواس صنف کوچه پړدن.

بباس نصیحت

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن، متن مفهوم شره مولان او آيي او تاتيس نصيحت سره عمل کن.

اوکتېلا:

- عکسې لشدا، يه بابته که کو کده بيا؟
- هنر يا کمال بابته کو مولاکو؟
- ابمه کوتې هنر يا کمالې بيی بابيکو؟

اي عالم او مولېکالا تانک اوینستای که نصیحت کیایک تي کدکن: ای بالکوله! هنر یا کمال یاده کې گه دنیاس مال او جایداد اعتبارس وړي نه سې. زر همېش خطرپلادوراندور سې چور اي وار که نېیي، یا خاوندي کم کم یتېیي. خوکمال او بجېکالي انچړک سې او دوام کېکالي دولت.

که چودي کمال والا اودای دولت شوي، غم نه سې گه کمال تانک ذات کوچه دولت سې، هر جایې که گه پیا قدري با، اوړي که نېیا او بې کمال، کواړ چوټیا او سختي لشا.

سبقس موټي مقصدي:

ببا گرای نصیحتس منیک او تیس اهمیت او فایدا سره مولېک، اسه بکار لاٚم سې گه زندگیس جم مشکلي لوهان با او تانک زندگي کوچه کمال یاده کېک، دولت دې بو بکار او دوام کېکالاسې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- مولېکالا جن کي آنتې نصیحت کیایک؟
- عالم او مولېکالا جنې تانک اولادي کي آنتې سمړېچین؟
- زر کور کم خطر پلا دوراندور سې؟
- مال او جایداد کي آنتې اعتبارس وړي نه سې؟
- کمال کي آنتې مالي دې بکار سې؟
- که چودي کمال والا اودای دولت شوي کو با؟
- کمال تانک ذات کوچه کو شی سې؟
- بې کمال جن کو شی کېیا؟

ياده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن، يان هر ډلاس اي جنــي صـنف پرکنـای کـه اې، متنې اي ته ورې آنتې انخول رکم که پړتن، اخول کمــې گـه کـي آنتــې نـصيحت کيـاتې، موتها يوگه، متنې دو جن تمثيل رکم که پړتن.

يـاده کېکـالي مـتن اودای نـونگي لغتـه تانـک کتابچايـه لکـدن او معنـا کېـک دې پتـای جملايه کوچه يتدن.

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاينا خالي جاينستا مناسب کلمايه دې پوردن.

- مولېکالا جن تانک اوينستای که .... کيايک.
- دنياس مال او جايداد .... وړي نه سې.
- زر همېش .... پلا دوراندور سې.
- خوکمال او بجېکالي .... سې.

ياده کېکالي متن اودای دودو لبڼ املا لکن او هروانيا تانک لکنـستا کويـای جنــې سره غلطيا درن، مندو رکمېدې جم اي ورې پلا غلطي درېچال بن.

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متن بکار که پړه بېچان؟

آيا ياده کېکالي سبقس مفهوم سره مولېکن؟

آيا ياده کېکالي نونگي لغته جملايه يتې بېيکن؟

گوشنگي لاَم:

ياده کېکالي اکوړوالي کلمايه موتهي جملايه کوچه يتدن.

(عالم، مولېکالا، نصيحت، کمال، اعتبار)

آیپس جب

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او آیي جبېس اهمیتي درک کدن.

اوکتپلا:

- کوتي جبېدی اغت کاګو، یه بارایه که کو کده بیا؟
- که کده بیا ګه ایما آیپس جبه کوتي جب سپ؟

اولوالا شی گه بالکول تانک آیي اودای یاده کېیا او تیدي تانک پوګلس اعضایه پـلا رابطیـی تڕ با، آیپس جب سې. امه کي باکمان گه جبې واسطایدې ببا، آیي او تانک دوستنه پلا اغت کمان او تېنا اغتنستا سره مولامان.

امه جبې واسطایدې بو شی تانک مکتب، لړېکالا او صنفېنه اودای یاده کاگمان. جبـه اودای اسه اي جب گه داشنا دې چپا بل لکان گورېیا. پشه يي جب سـې. پـشه يـي جـب دوویـاو ست حرف دارا.

حرفي اته علاما سن گه تي اودای کلما جوپا. جم شی گه پشه يي جبېدې لکیـاګمان مېمـه دوویاو ست حرف شن.

سبقس موټې مقصدي:

آیي جبېس اهمیت اوګټناسره مولېک، آیپس جبېدی لکیک او پړیکس طریقا او پـوړا پیـک خاترې لاَم کېک، اسه بکار او ضرور لاَم سې که یاده کېکالا بو آسانیدي کـې بیـا، اي شـی یاده کې.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.

یـاده کېکـالي متنـې اي ورې پلاکـه پـړتن او اتـه کلمایـه سره گـه نـه مولېیـاتن، لړېکـالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- بالکول اول کو شی آیي اودای یاده کاګن؟
- امه جبېدي کو شی، کي اودای یاده کي باگمان؟
- داشنادي چپا بل گه لکان گورېیا کوتي جب سې؟
- پوګلس اعضایه پلا کي دې رابطا تڕ با ؟
- پشه يي جب کاو حرف دارا؟
- حرفه اودای کو شی جوپا؟

- تانک دوستنه پلا کي دې اگت کاگمان ؟
- پشه يي جبېدې لکان کوچه کاو حروفه اودای ڵام گوران با.

یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن، يان هر ډلاس اي جني صنف پرکنای که اې او متنس مطلبي موټار کمېدې ورې آنتې کدن او مندو رکمېدې هر ډلاس یاده کېکاليا مه ڵمې سره پولېدن.

یاده کېکالي متن اودای نونگي لغته معنا، يان جملا جوپېدن او تانک کتابچايه کوچه لکدن.

یاده کېکالي متنس مطلب اودای دو دو لېن لکن، يان هر وانيا لکنستا تانک کويای جنې لړېدن او غلطيا درن، مندو رکمېدې جم اي وري پلا غلطي درېچال بن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاينا خالي جاينستا مناسب کلمايه دې پوردن.
- اولوالا شی گه .... تانک آيي اودای یاده کېيا.
- جبې واسطایدې ....،......... او تانک دوستنه پلا اگت کمان.
- جبه اودای ا سه اي .... گه داشنادی چپا بل .... گوربیا.
- پشه يي جب .... حرف دارا.

ارزيابي:

آيا یاده کېکالي متنې بکارکه پړه ببيکن؟
آيا یاده کېکالي سبقس مفهوم سره مولېکن؟
آيا یاده کېکالي نونگي لغتنا معنا سره مولياگن؟

گوشنگې ڵام:

یاده کېکالي اکوړوالي کلمايه موټي جملايه کوچه يتدن.
(جب، پوگال، تړ ، داشنا)

مېوا

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او نونګي لغته جملایه یتې بادن او تازي او سسوي مېواینا فایدا شره مولان.

اوکتېلا:

- اېمه نظرېدي مېوا چودې استه ایاګن؟
- کوتي مېوا بو ناره نو آلا، نامه اوچدا؟
- که کې بیاګه کاوتازي اوسسوي مېواینا نامه اوچدن؟

اي دواس محمدرضای تانک لایستا اودای مېوایه بابته معلومات اېړکن. محمدرضـاس لایـستا کدکن: اما بیی بایوي وطنن مېوایـه دي دمـوي سـې، تـازي او سـسوي مېـوا امـه وطنـه پیـدا بیاګن، مېوا اته اېنا مواده اودای سن ګه انسانس وجودستا قوي کېیی. مېواینا اېکي انسانس صحتستا بکار کېیی، اخول پارال اته بکار مېوا سن ګه اړې قوي کېیی، سسوي مېوا به اخول تازي مېوایه پیري انسانس صحت او سلامتي کوچه بکاررول داریاګن. اخـول بـادام اتـه مېـوا سن ګه عصبه قوي کېیی.

که چودي مه مېوا صحي طریقایدي اېن بن، اېکي انسان آنتې ګتېنا دارا. چمبړ او نشوي مېوا فایدا جایه صحت آنتې تاوان پولیاګن.

اته جن ګه تانک جانستا، پوګـال او اجـتماعس قـوي بیـک فکـر کوچـه آن، کوتـه مېوایـه ګـه اېیکن ملتني که حفظ الصحای به مراعت کېیکن. محمد رضای کدکن: میسي خـاترې سـې ګه ډاکټران مېوایه دوادې به مهم بايیکن. ابت مولېکم ګه تـازي مېواخـول لَنګـالي، دشـک، انـشاړي، آري، پـارال، نـاک، کویـت، بـو، امریـک او وري. سـسوي مېـوا اخـول ممیـز، بـادام، لَنګالي، ورمی، پستا انسانس سلامتي کوچه بو مهم رول داریاګن.

اته مېوا ګه پاک او صحي طریقایدې اېن بیاګن، بو فایدا پولیاګن.

سبقس موتېي مقصدي:

مېواینا اېکستا اهمیت او تېنا صحي طریقایدې یتېک سره مولېک، اسه ضروري لاَم سې ګه انسانس صحت پلا رابطا دارا، مي خاترې ایلای مېوا بوبو فایدا داریاګن.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن، اته کلمایه سره ګـه نـه مولېیـاتن، لړېکـالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- مېواینا اېکي صحت آنتې کو رکم سې؟

- مېواينا اېک دنه وري کي آنتې پامدارني بې؟
- اته مېوا گه صحي طريقايدی اېن بياگن، کو فايدا دارياگن؟
- ډاکټران مېوايه بابته کونظرداریاگن؟
- اما وطنن کي دې دموي سې؟
- مېواينا اېکي انسانس ويړستا کو جک کېيی؟
- پارال انسانس وجودستا کوجکي قوي کېيی؟
- بادام انسانس وجودستا کوجکی قوي کېيی؟

ياده کېکالي دوډلايه سره ونټان بن او متنې تانک ډلا کوچه پړتن، يان هر ډلاس اي جنې صنف پرکنای که اې او تانک کوچه سبقې سوال او جواب يا محاورارکمېدې پړتن.

ياده کېکالي متن اودای نونگي لغته معنا او يان تانک کتابچايه موټې جملايه کوچه يتدن.

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاينا خالي جاينستا مناسب کلمايه دې پوردن.

- اي دواس محمد رضای تانک .... اودای .... بابته معلومات اېرکن.
- اما بيی بايوي .... مېوايه دې .... سې .
- تازي او سسوي مېوا............... پيدا بياگن.
- که چودې مه مېوا .... طريقايدې اېن بن.

ارزيابي:

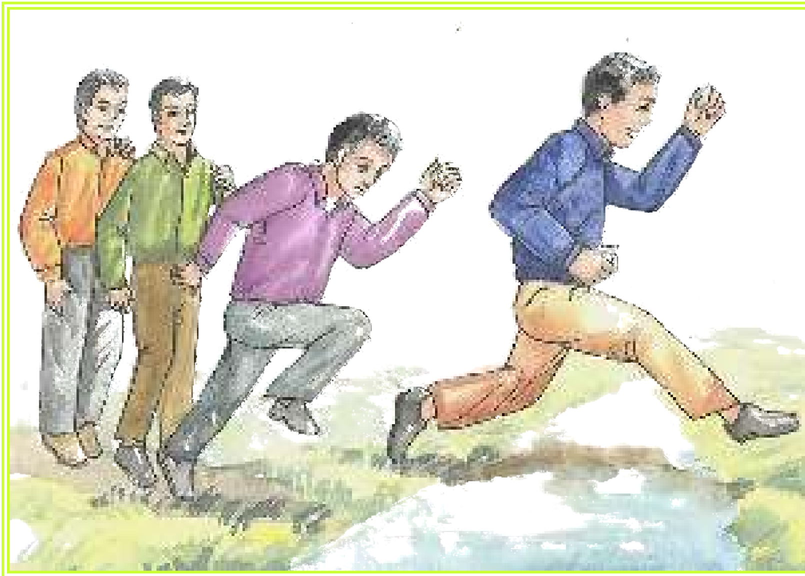
آيا ياده کېکالي متنې بکارکه پړه ببيکن؟
آيا ياده کېکالي متنس مفهوم سره مولياگن؟
آيا ياده کېکالي نونگي لغته معنا کي ببيکن؟

گوشنگی ڵام:

ياده کېکالېنا که وري کوتي تازي اوسسوي مېواينا نامه ياديی تن، تانک کتابچايه کوچه لکن اواکالي دواس صنف کوچه پړدن.

جواننا اخلا

هدف: یاده کېکالي متنېِ لکه او پړه بادن او جواننا اخلا اهمیت سره پېنن.

اوکتپلا:

- جوانناخلا بابته کو معلومات داریاکو؟
- ایمه کوتي اخلا پلا بو مینا داریاکو؟
- کار کوتي اخلا کېوو سېِ؟

جوانان ایکه جامعاس بکار او ناره الوي قوت باین بیاګن. دنیا کوچه هر وطن تانک جواننا ډنګستا زوریدې پوړا پیا. میسي خاترې هر وطن تانک جواننېنستا ایچ که وړلېک او مولېک آنتې پامپړي کاګن، تا ګه جوانان فکري او جسمي ګرای بکار که وړن. جواننا مولېني خاترې مکتب جوپوي سن ګه تا اوړې جا تعلیمات سره پولېن او ملتنا ایلای سپورتې به ګه فکري او جسمي وړیک آنتې بو فایدا دارا سره پولېدن.
اما بیی بایوي وطنس لام او بانډایه کوچه ایلای جواننا اخلا موجود سن ګه اما جوانن تې پلا بو مینا داریاګن. مه اخلا امه جواننا جسمي او فکري وړیک آنتې بو ګټنا پولیاګن.
جوانانمه اخلایه اودای ایکیا آنشیک یا چاټ انیک سې ګه بو جوانان دیګر دنه، کوتي مناسب جایه لړو بیاګن، آنشن پېهي جبیاګن او تانک لایوارکوچه آنشاګن. ګه یو آنشیک به دو رکم که سره پولا، اي وانیا املیک سې ګه بو ڵیره دې املای نیا او آنشن پېهي سره که آنشا. سه وري جُب آنشیک سې ګه آنشن پېهي سره تستا او آنشا. کوتي وري جن مه آنشکالېنا جایه نشاني کېیی او اته جنې معلوم کېیی ګه جمه دې بو آنشا.

سبقس موتېي مقصدي:

جوانان باید اته اخلابابته ګه لام او بانډایه کوچه موجود سن معلومات پیداکن او ملتنا که مه اخلاینا فایدا بابته به مولان او مینا ملتنا پیدا کن. مي سره مولېک به بو ضروري سې ګه اخلا یا سپورت جواننا جسمي او فکري وړیک کوچه بکار رول دارا.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن او اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- جوانان جامعا کوچه کو باین بیاګن؟
- وطن کي زورېدې پوړاپیا؟

- وطنپلا جوانني کي آنتي پامپړي کاګن؟
- جوانان تعليم پلا وري کو شی سره پولياګن؟
- لام او بانډا کوچه جوانني کوشی موجود سن؟
- اخلا جواننا فکر او جسم آنتي کو پولپيا؟

ياده کپکالي ډلايه سره ونټان بن اومتني تانک منجه پړتن، يان هر ډلاس اي جني صنف پرکنای که پي او متنس مطلبستا تانک جبپدي وري آنتي بيان کدن.

ياده کپکالي متن اودای دو دو لپن تانک کتابچايه کوچه املا لکن يان هرجن تانک لکنستا غلطي درپک خاتري تانک کويای جني پلا شريک کدن او اي وري پلا غلطي درپچال بن.

ياده کپکالي اکوړوالي اړه کټ جملايه مناسب کلمايه دي پورا کدن.

- جوانان ايکه .... بکار او ناره آلوي قوت باين بياګن.
- دنيا کوچه هر وطن تانک جواننا............... زوريدي پوړا پيا.
- اما جواننن تي .... بو مينا دارياګن.
- مه اخلايه اودای ايکيا.............. سي.

ياده کپکالي متنس مفهوم اودای چار چار لپن تانک کتابچايه کوچه لکن.

ياده کپکالي اکوړوالي لغته موتي جملايه کوچه يتدن.

(فکر، اخلا، آنشيک)

ارزيابي:

آيا ياده کپکالي متني لکه ببيکن؟

آيا ياده کپکالي متنس مفهوم سره مولياګن؟

آيا ياده کپکالي نونګي لغته جملايه يتي ببيکن؟

ګوشنګي لاّم:

اپمه کوته اخلايه پلابو مينا داربده؟

يه بارايه کاو خط کتابچايه کوچه لکدا او اکالي دواس صنف کوچه پړدا.

شوړمنگل پړان

همساياس حقي

هدف: ياده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او زندگي کوچه همسايانا حقستا شره مـولان او مه حقې عملي کې بادن.

اوکتېلا:

- اوړوالي عکس بابته که کو کده بيا؟
- اېمه تانک همسايايه پلا کووات وضعيت دارياکو؟
- بکار همسايا بابته که کو کده بيا؟

اي وري پلا بکار همسایه گري داریک بکار ڵام سيٍ، گه مه ڵمېدی اللهﷻ به راضي با.
اي همسایا باید وريٍ همسایا پلا بکار او نېک مناسبات داراتيٍ، غم او شادي کوچه شریک او سمرچال تن، تانک کوچه بکار نیک او تستیک کیاتن، اي چنډي اغت سرېديٍ تانک کوچه خفگان مه کیاتن. او همسایا اي وريٍ پلا صبر او حوصلا اودای ڵام گوریاتن گه یو ڵام تېنا زندگستا بکار بیک آنتيٍ وړيٍ پند سيٍ. ایلای همسایا اي چنډي اغت یا بالکوله سره تانک کوچه خفگان کیاگن گه یو بکار ڵام نه سيٍ اما خلکن باید همساینستا حقيٍ پیندن او بکار مناسبات داراتن.

سبقس موتېي مقصدي:

بکار همسایه گریس سره پولېک، مه ڵمنا فایدا سره مولېک او بکار همسایه داریس گتېنا بابته معلومات استه کېک سيٍ.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنيٍ دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنيٍ تانک ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنيٍ اي وريٍ پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنيٍ اي وريٍ پلاکه پړتن، اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتيٍ جواب کدن.

- بکار همسایه گري کووات ڵام سيٍ؟
- اي همسایا وريٍ پلا باید کووات مناسبات داراتن؟
- غم او شادي کوچه اي وريٍ پلا کو کن؟
- همسایا تانک کوچه کووات نیک او تستیک داراتن؟
- همسایا اي وريٍ پلا کي اودای ڵام گورن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او سبقس متنې تانک ډلا کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جني صنف پرکنای که پې او متنس مطلبستاتانک جبېدې ورې آنتې بیان کدن.

یاده کېکالي اي ورې آنتې کاو خط املا کدن او اي ورېس غلطیا درېچال بن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملایه مناسب کلمایه دې پوردن.

- اي وري پلا.............. همسایه گري داریک .... لاَم سې.
- مه لَمبېدي الله ﷻ به .... با.
- غم او شادي کوچه .... او .... تن.
- اي چنډې اغت سربېدي تانک کوچه .... مه کیاتن.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته معنا کېک دې پتای جملایه کوچه یتدن.

(نېک، شادي، شریک)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې بکار پړه ببیکن؟

آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟

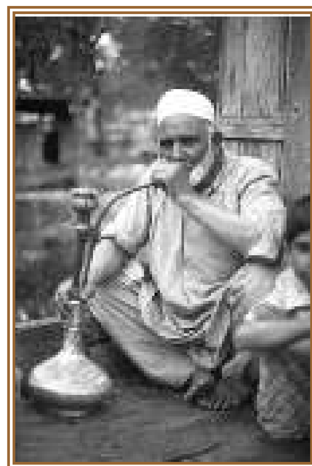
آیا یاده کېکالي نونگي لغته معنا کې ببیکن؟

گوشنگې لاَم:

هر یاده کېکالا، کوتي مناسبات گه تانک همسایایه پلا داریاگن، تانک کتابچایه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

چلم او نسوارس زیاني

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او نشه یي مواده نقصان بارایـه معلومـات اسـته اچن او تي اودای نفرت کن.

اوکتېلا:

- چلم او نسوارس زیان بابته که کوکده بیا؟
- چلم او نسوارس یتبکي پربلی (آیندا) کو تاوان پولېیا؟
- چلمي او نسواري مقابله خلک کو رکم وضعیت کاګن؟

چلم، نسوار او نیپلس یتبکي نه کبولا انخول زیان سپ گه یتبکالا آنتپ تـاواني پـولا، مـي دپ اوړتا، یو اي انخول مچ عمل او اجتماعي تاوان سپ گه جم خلکنپ به تاواني پولا.

اسه جن گه چلم، نسوار او نیپل پلا عادت دارا، تیس بویی تانک جانستادپ اوړتـا وري آنتـپ به تکلیف پولیا او خلک اودای عذاب بیاگن.

چلم، نسوار او نیپلس یتبکبدپ دوري دپ اوړتا بنداس سینا، معدا او وري آنتـپ بـه بـو تـاوان پولا او بندای رکم رکم ناسازی گرفتار کبیي. ایلو گه چلم، نسوار او نیپلس یتبک اودای تانک مالي او جاني تاوان دپ اوړتا، وري خلکه او جامعا انتپ به تاوان سپ. میسي خاترپ باید هـر جن کوشش کپ گه یه مچ عمله جانستا گرفتارمه کدن او ایلای وري گه یه عمله بند بـوي آن تانک جانستا چوتهپک خاترپ فکر کن.

سبقس موټپي مقصدي:

هر نشه یي مواد پلا عادت، انسان آنتپ، جاني، مالي او اجتماعي نقصان پولیا، درکار شـپ گه هـر عمـل اودای جـانبن دور ننگـا کـمان اومـه نقـصاني، تانـک جـاني آنتـپ، فامیـل او اجتماع آنتپ نه پولبمان.

فعالیتپلا:

- یاده کبکالي متنپ دککه پړتن.
- یاده کبکالي متنپ ډلا کوچه پړتن.
- یاده کبکالي متنپ اي وري پلاکه پړتن.

یاده کبکالي متنپ اي وري پلاکه پړتن، اته کلمایه سره گـه نـه مولبیـاتن، لړبکـالا اودای اوکت کن.

یاده کبکالي اکوړوالي اوکته آنتپ جواب کدن.

- چلم، نسوار او نیپلس کووات زیاني سپ؟
- چلم، نسوار او نیپلس زیاني یتبکالا دپ اوړتا وري کي آنتپ پولا؟
- چلمي اونسواري دورای کي آنتپ بوی دیا؟

- چلمي، نصواري او نيپلي آنتې دورې دې اوړتا وري کو تکليف پيش با؟
- هر جن مه مچ عمل مقابله بايد کو کې؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونټان بن او هر ډلا متنې تانک منجه پړتن، يان هر ډلا اوداي اي جن صنف پرکناى که پن او متنس مطلبستا تانک جبېدې ورې آنتې بيان کدن.

ياده کېکالي اي ورې آنتې دودو خط املا مېن او جم ياده کېکالي اي ورېس املستا غلطي درېچال بن.

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملايه مناسب کلمايه دې پوردن.

- چلم ، نسوار او نيپلس .... نه کېولا انخول زيان سې.
- اسه جن گه چلم ، نسوار او نيپل پلا .... دارا.
- بنداى رکم رکم .... گرفتار کېيي.

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متنې بکارکه پړه ببيکن؟
آيا ياده کېکالي نشه يې مواده نقصان بابته کومې کده بېکن؟
آيا ياده کېکالي نونگي لغته جملايه يتې ببيکن؟

گوشنگې ڵام:

ياده کېکالي نشه يي مواد بارايه تانک گوشنگې ډشتايه اوداى اوکت کن او نقصني تانک کتابچايه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

کاړ کو وظیفا دارا؟

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او کړنا اهمیت شره مولان او تې بکار ننگا کې بادن.

اوکتېلا:

- کړنا اهمیت بابته که کوکده بیا؟
- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- کړنا بکارکه رشکي کاو ضروري سې؟

انسانس هر عضوي اللهﷻ س بکار نعمته اودای سن گه بکار ڷمبلاینا سره پولبک خاترې مه گڼ نعمت دبن بوي سن.

انسانس پنج حسه اودای اي وانیا خاړ یا سمعي حس سې گه خلکنا دواس هوني زندگي کوچه، بو مهم باین با او بو مهم ڷمبلا خړه اودای ڵام گوربني نتیجا کوچه سره پولان بیاگن.

کړه واسطایدې بیی او مچ اغت اربن بیاگن. مبمه خړه واسطایدې ببلاببل سطحا کوچه تعلیم او یاده کبني سره پولان با.

هر جن باید تانک خړنستا بکارکه رشیک خاترې کوشش او پامپړي کن. چې دې پربلی یوگه خړنستا ناپاک مه اوړدن او همبش باید پاک کدن، تاگه تي آنتې ناسازي پیدا نه بې او یو جن تانک دواس هوني زندگي کوچه بو گڼ مشکل پلا دوراندور نه بې.

کودن گه کیس خړنستا آنتې کوتي مشکل پیدا با، یه دنه باید خړنا ډاکټر آنتې پې او تي پندلړبنیدې دوایي کې. تانک سرای دوا یتبک بیی بیک جایه مچ بیک منجه اچا.

سبقس موتبي مقصدي:

خړنا اهمیت او گتبنا سره مولبک او مبنا پاک رشیک او دوا کبکس طریقا بابته معلومات استه کبک سې او مه اغتس مولبکي به بو ضروري سې گه خړه واسطایدې کاو مهم ڷمبلا سره پولیاگن.

فعالیتبلا:

- یاده کبکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کبکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- یاده کبکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کبکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن، اته کلمایه سره گه نه مولبیاتن، لړبکالا اودای اوکت کن.

یاده کبکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- گڼ نعمت کې آنتې دبن بوي سن؟
- خړه واسطایدې کوتي ڷمبلا سره پولیاگن؟

- هر جن تانک خړنستا بکارکه رشیک خاترې کوکې؟
- سمعي حس، دواس هوني زندگي کوچه کووات باين با؟
- تعليم او ياده کېني کووات که سره پولا؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونټان بن او متنې تانک ډلا کوچه پړتن، يان هر ډلاس اي جني صنف پرکنای که پې او متنس مفهومستا تانک جبېدې ورې آنتې بيان کدن.

ياده کېکالي متن اودای دو دو خط املا لکن، يان هر جن تانک لکنستا کويای جنی لړېدن، تاګه سه غلطيا درې، مندو رکمېدی تا آخر جا، جم اي ورې پلا غلطي درېچال بن.

ياده کېکالي اکوړوالي لغته معنا يان جملايه کوچه يتدن.

(کاړ، نعمت)

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملايه مناسب کلمايه دې پوردن.

- انسانس پنج حسه اودای اي وانيا............ يا .... حس سې.
- خلکنا دواس هوني زندگي کوچه بو............ باين با.
- کړه واسطايدې .... و .... اغت اربن بياګن.

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متن بکارکه پړه ببچان؟

آيا ياده کېکالي متنس مفهوم سره موليا‌ګن؟

آيا ياده کېکالي نونګي لغته معناکې ببيکن؟

ګوشنګې لاٚم:

ياده کېکالي کړنا وظيفا بارايه کاو خط تانک کتابچايه کوچه لکن او مې به لکدن ګه مه تانک کړېنستا کووات رشيکن، اکالي دواس هر کوتي تانک لکنستا صنف کوچه پړدن.

آهنگر

هدف: یاده کېکالي متنې پره او لکه بادن، لکنیس علامایه پیندن او تانک وطنې کسبگره بارایه معلومات پیداکن.

اوکتپلا:

- آهنگر بابته که کوکده بیا؟
- آهنگر اهمیت بابته که اغت کې بیا؟
- ایمه آهنگر اودای کومې جوپبوو سې؟

لام او ونتا کوچه اي پوګال به کېولاکه تانک زندګستا پوړا نه نې ببیی او اي ورېِ سمړني آنتې ضرورت داریاګن. اخول ګه اي کسبا اي شی جوپیا او وري کسبا وري شی جوپیا، ګه میسي رکمېدي جامعا کوچه انساني زندګي پوړا پیا.
مه کسبا یا لْمګیره اودای اي وانیا آهنګران آن ګه لام او ونتا تې پوګلنا ضرورت شی جوپیاګن او خلک تې اودای تانک دواس هوني زندګي کوچه فایدا ګوریاګن.
آهنګر پوګله آنتې بو بو شی اخول: چېوا، تُلا، لْکلي، تَوا، کَرا، پال او بو وري جوپیا ګه پوګال مېسه ولتایه دي تانک ضرورتستا سریی پورا کېیي، امېمخول ختېني لْمېلایه آنتې بو بو شی جوپیاګن ګه اما ختېنګار (دهقان) تې واسطایدې ختېني کیا، میسي خاترې آهنګر اي لام او ونتاس بو ضروري عضوي باین بګا.

سبقس موتېي مقصدي:

آهنګرس اهمیتستا سره مولېک او آهنګر ګرای جوپان بوي ولتاینا یتېک او ضرورت بابته معلومات استه کېک سې او مي سره مولېک به بو ضروري سې ګه اي کسبي ته ورې کسبي آنتې ولتا جوپیا.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن، اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- لام اوونتا کوچه پوګال کووات که زندګي کېیا؟
- اي کسبي وري کسبي آنتې کو ضرورت دارا؟
- آهنګر لام او ونتا خلکنې کو شی جوپیا؟
- آهنګرس جوپېوي شی پوګلنې کو فایدا دارا؟
- آهنګران ختېنګره آنتې کو شی جوپیا؟

- آهنګرنه ګرای کاو جوپوي شينا نامه ګوردا؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونټان بن او متنې تانک ډلا کوچه پړتن، يان هـر ډلاس اي جني صنف پرکنای که پې او وارېدې متنس مفهومستا سـادي جبېـدې ورې آنتـې بيان کدن.

ياده کېکالي متنس مطلب اودای دودو لېڼ تانـک کتابچايـه کوچـه لکـن، يـان هـر جن تانک لکنستا کويای جني لړېدن تاګه سه غلطيا درې. مندو رکمپـدي تـا آخـر جا اي ورې پلا غلطي درېچال بن.

ياده کېکالي اکوړوالي لغته معنا کېک دې پټای جملايه کوچه يتدن.
(سمړيک، کسب)

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملايه مناسب کلمايه دې پوردن.
- اي ورې .... آنتې ضرورت دارياګن.
- جامعا کوچه انساني .... پوړا پيا.
- لام او ونتا تې .... ضرورت شی جوپياګن.
- خلک تې اودای تانک دواس هوني زندګي کوچه .... ګورياګن.

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متنې بکارکه پړه ببيکن؟
آيا ياده کېکالي متنس مفهوم سره موليا‌ګن؟
آيا ياده کېکالي لامای ورې کسبګرنا نامه ګورې ببيکن؟

ګوشنګې لام:

ياده کېکالي تانـک ګوشـنګې دشـټايه اودای اوکـت کـن او ورې کـاو کـسبګرنا نامـه تانـک کتابچايه کوچه لکن او اکالي دواس وار وارېدې صنف کوچه پړدن.

وست منګل پړان

ټوک

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او جامعا کوچه ټوکس جایه او اهمیتي پېندن.

اوکتېلا:

- ابمه ټوک یاده داریاکو؟
- که کې بیا ګه اي ټوک کدي؟
- ابمه نظربدي ټوک لکیک کو رکم ڵام سې؟

اي لامه اي والگار (چوپان) آيک، هر دواس تانک مالنستا چرېک آنتې داره بل نبې آيک. اي دواس انچپکه کومې اړيی گريک، اي اوبارا جايه تستيک او لامه بل چېک وېکن گه مېنا مالستم کوچه خراړ اتوآس مېنه پلا کومک کې. يه دنه ته لامای جم خلک امبلا انو پيتا ته والگار کويه پولينچ، والگرې ازنايدې کدکن: مم ټوک کېويم سې مالې کوچه کمی به نه آس. اي دواس ورې سه ټوک شت بچ او والگرس مالستا کوچه خراړ اتيک. والگار گر اوبارا جايه تستيک او لامه بل چيک وېکن او کدکن: مالستم کوچه خراړ اتوآس ملتنم کومک کې، خو ايلوگه خلک پوړا بلېويا آينچ، کمې به کومکستای که نه گيک او تي آنتې پورا که تاوان پوليک گه يو لاړانکس نتيجيی آيک.

سبقس موټې مقصدي:

ټوکس مفهوم او مطلب گه لاړانکس مچ نتيجا بابته معلومات استه کېک او تانک دواس هوني زندگي کوچه لاړ انيک اودای جان رشيک سې.

فعاليتپلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پړتن.
- ياده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- ياده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن.

ياده کېکالي متنې اي ورې پلاکه پړتن، اته کلمايه سره گه نه مولېياتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

ياده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- والگار هر دواس کوکيايک؟
- والگرې لامه بل خول چېک انکن؟
- والگرې لامنا کو مېچين؟
- والگرس مالستا کوچه گه خراړ اتيک کو کېکن؟
- گره چيک انيک دنه لامنايه کوکېکن؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونډان بن او متنې تانک ډلا کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي اي جني صنف پرکنای که پن او متنس مفهومستا دودو جن که محاورا یا سوال او جواب رکمېدي سادي جبېدي ورې آنتي بیان کدن.

یاده کېکالي دو دو جن ونډان بن، یان اي جن ته ورې آنتې املا کدي گه لکیک دې پتای تیس غلطیا درېدن، یان سه جن مه ورې آنتي املا کدي او غلطیا درېدن مندو رکمېدي جم صنف اي وري پلا غلطي دریک او لکیک فعالیت کوچه وانټ گورن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملایه مناسب کلمایه دې پوردن.

- اي لامه اي .... آیک.
- هر دواس تانک مالستا .... آنتي داره بل نبې آییک.
- اي دواس انچپکه کومي .... گریک.
- اي دواس وري سه ټوک .... بچ.

یاده کېکالي اکوړوالي لغته معنا کېک دې پتای جملایه کوچه یتدن.

(والگار، تستیک، کنې)

ارزیابي:

آیا یاده کیکالې متن لکه ببچان؟

آیا یاده کېکالي متن بکارکه پړه ببچان؟

آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟

گوشنگې ڵام:

هر یاده کېکالا تانک گوشنگوالایه کومکې دې، اي ټوک کتابچایه کوچه لکې او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

خلکه پلا سمړیک

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او خلکه پلا سمړکس روحییی جانې کوچه پیدا کن او مه روحیای خلکه منجه عملي کې بادن.

اوکتېلا:

- اوړوالي عکس کوچه کو لشیاکو؟
- که کده بیا ګه خلکه پلا سمړیک کووات ݪام سې؟
- کې آنتې اې وري پلا کومک کاګمان؟

اي شاره گومېس قحطي بیک او خلک مي اودای بو خواري او تکلیف کوچه آینچ. ته شاري ډشتېنه اي وري پلا مشورا کېکن او اېله نتیجایه پولینچ گه بکار خلکه اودای کومک اېړن. اي گنات نېک او بکار خلک حاضر بینچ گه پورا اندازا گوم وریکن شاري گورن او اړبوي خلکه آنتي دن. یه دنه اي اپلشوا جن مه اغت اودای خبر بیک او اېړکن گه چلېدي مه گومي گورتن او بو قیمت که خلکه سره لکندن. کووات گه وري خلک مه اپلشوا جنېس چلي اودای خبر بوي آینچ، مي آنتي کدکن: امه گوم تانک وطندارنه پلا کومک خاتري گورېوان سي، نه گتېنا کېک خاتري. یان یو جن حکومت آنتي سپارکن تا جزا لشي. انخول اپلشوا جني آنتي محتکر کدان با.

سبقس موتېي مقصدي:

کودن کودن ایلای جایه کوچه قحطي او وري مشکل منجه ایا، کوتي خلک گه مشکل پلا دوراندور نه تن، باید مجبور خلکه پلا کومک کن او تېنا استه دربندي، گه یو دنیا کوچه، انسانیتس بکار پنده شي.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متني دککه پړتن.
- یاده کېکالي متني ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متني اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متني اي وري پلاکه پړتن او اته کلمایه سره نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتي جواب کدن.

- شاري خلک کیدي تکلیف کوچه آینچ؟
- ته شاري ډشتېنه کو مشورا کېکن؟
- کو رکم خلکه اودای کي آنتي کومک ایړاینچ؟
- اي گنات خلک کو رکم کومک آنتي حاضر بینچ؟
- گورېوا گومي کو رکم خلکه دبي آینچ؟

- اپلشوا جن کوتي اغت اودای خبر بیک؟
- خلکه اپلشوا جن کو مېکن؟
- اپلشوا جن گومي کي آنتي گورېي آییک؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او متنې تانک ډلا کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي جني صنف پرکنای پن او دودو جن صنف پرکنا متنس مطلبستا تانک جبېدي اوکت او جواب یا محاورا پیري وري آنتي بیان کدن.

یاده کېکالي متن اودای پنج لبڼ تانک کتابچایه کوچه لکن او تي کوچه لکنیس علامایه مناسب جایه یتدن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دي پوردن.
- اي شاره گومپس .... بیک.
- خلک مي اودای بو............... او .... کوچه آینچ.
- ته شاري .... اي وري کوچه مشورا کېکن.
- اپلشوا جن مه .... اودای خبر بیک.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.
(ډشتېیان، مشورا)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنی پړه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته معنا کي ببیکن؟

گوشنگي لاٚم:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چارچار لبڼ سدوري خطبدي تانک کتابچایه کوچه لکن او وري دواس صنف کوچه پړدن.

ادبي ټوټې

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن او اغت کېکس مهارتستا قوي کدن.

اوکتپلا:

- وطن بابته که کو کده بیا؟
- جواننه رسالت بابته که اغت کې بیا؟
- جوانان او وطن بابته که معلومات دارا، ورې آنتې بیان کدن؟

مم وطنس تنبک جوان آم، یو وطن مېني ویړ او جانبم سپ، آش او مینام کوچیی چنـوا سـپ، اړېس اشیم سپ، یو مېني ننگ، ناموس او غیرتم سپ، وطن مېنـي پـت او عـزتم سـپ، تانـک سرستم دېیکم، وطـنس مورچلـستا رشـکي افتخـار بـاییکم او تي اودای پچبـل بکـپ گـڼ لـج باییکم، مېنا عزمم نه موړکالا سپ، وطن پلا مینا، مېنا آش، پپ او انتپي کوچه ملـوا سـپ، اگـه کمزور بايي آم، یا کم انچېدپ تاري آم، یان تېنه آنتپ اتپـال یـا کـړام جـوپم. مـم اخـول دارای لانیس پیري آم، پوړا پاکم او مست نندي پیري پوړا شاړوا آم. پام که کار به کمـزور او کـم کـه مه تارام، مم تاریخس لشلا تجوړا آم.

سبقس موتپي مقصدي:

جواننا وطن مقابله رسالت او مسوولیت او افغاني غیرت او جذبا بابته معلومات استه کېـک سپ او مي سره مولېک به بو ضروري سپ گه افغاني جذبا او غیرت کـار بـه کمـزور بـوي نـه سپ.

فعالیتپلا:

- یاده کېکالي متنپ دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنپ تانک ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنپ اي ورپ پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنپ اي ورپ پلاکه پړتن، اته کلمایـه سره گـه نـه مولپیـاتن، لړېکـا لااودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتپ جواب کدن.

- وطن جواننا کي پیري سپ؟
- وطن کوچه جواننا کوجکي چنوا سپ؟
- جوانان وطنس مورچلستا رشکي کوجک باییکن؟
- وطنس خدمت اودای پچبل بیک جوان آنتپ کوجک سپ؟
- وطنس مینا جوانس کي کوچه ملوا سپ؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونټان بن او تانک ډلا کوچه متنې پړتن، يان هـر ډلاس اي جني صنف پرکناى که پې او وارېدي متـنس مفهومـستا تانـک جبېـدي ورې آنتـې بيان کدن.

ياده کېکالي دو دو جن اي ورې آنتې املا کدن، يان تـيس لکـواى تـاردن او غلطيـا درېن، يان سه ورې تي آنتې امـلا کـدې او غلطيـا درې، منـدو رکمپـدې جـم صـنف املا لکيک او غلطي درېک کوچه وانټ گورن.

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملايه مناسب کلمايه دې پوردن.

- يو وطن مېني .... او .... سې.
- يو مېني ننگ ، ناموس او................ سې.
- وطنس مورچلستا .... افتخار بابيکم.
- تي اوداى پچبل بکې گڼ .... بابيکم.

ياده کېکالي اکوړوالي لغته معنا کېک دې پټاى جملايه کوچه يتدن.

(تنبک، جوان)

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متنې پړه ببيکن؟

آيا ياده کېکالي متنس مفهوم سره موليا گن؟

آيا ياده کېکالي نونگي لغته معنا کې ببيکن؟

گوشنگې ڵام:

ياده کېکالي ادبي ټوټا بابته کاو خط کتابچايه کوچه لکن او وري دواس صنف کوچه پړدن.

وستوڵه منګل پړان

افغانان آن

هدف: یاده کېکالي نظمې لکه او پړه بـادن او تانـک وطـن او افغاننـه بارایـه بکـار او نېـک احساس جاني کوچه پیدا کن اووطن دوست تربیا بن.

اوکتېلا:

- نظم کي بارایه لکوي سې؟
- کودن نظم پړوو سن؟
- نظمې دکلمایدې پړه ببدا؟

مه وطنس تکالــي جم شــتي افغانان آن — مـه‌جمکه بـاد ران آن
نه ســې دواني منجيی اي به وري قربان آن — سخري زمـريـان آن

×××××××××

تـاريخس لگا کوچه بيی امتحان دېويی ســې — لش تاريخ اوړويی ســې
سخـــتي سره وتېتا نامه به رشويی ســې — جـانـه پېنوبويی ســې
دنيادې معـلومدارسې کاو وار بوي ماوان آن — هنـدوکشس بازان آن

× × × × ×

ماووينا گره ماوکي مولېده بـو بليک ســې — جانې آنتي سليک‌ســې
ميخول لْمپلا اخول مريض آنتي بَليک ســې — غمې پلا مليک ســـې
تاردا تاريــخه زري خــطېدې لکان آن — غـيرت کوچه آلان آن

× × × × ×

اورچي بوجي جوانـنـه گالا لاْم کـيني اېړا — بييکـه مولېني اېــړا
ميس بييکه جوپيکي بو بييکه ياده کېني اېړا — اوړي پـولـېني اېـړا
مي بت ثابت کبي گه تاتکولـينـا وارثان آن — مه اصيل افغـانان آن

× × × × ×

اېرياکم خلکه منجه شتکه لـېونگري تې — بو بکار تړ دوستي تـــې
معلومدار تن مورچلي اوباري بيـرغي تې — سورې پيري تاړي تــې
کودن جا سنگه تې وري تلي بل شاړان آن — مـه بو غيرتيان آن

سبقس موتېي مقصدي:

ياده کېکالي تانک وطنس تاريخ، افتخار او غـيرت او پـوړا پـېکس پنديلايـه بابتـه معلومـات استه کن گه پوړاپېني علم او اکتو گريدې به بيا.

فعاليتېلا:

- ياده کېکالي نظمې دککه پړتن.
- ياده کېکالي نظمې تانک ډلا کوچه پړتن.
- ياده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي نظمې اي وري پلا پړتن، او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړېکا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- نظمس مطلبي کې بابته سې؟
- نظمې که دکلمایدې پړه ببیی؟
- کاو جن نظم لککالې پېنیاکو؟
- نظمس مفهوم او مقصدي کوجک سې؟
- نظمس مطلب اودای کاو فایدا گورېکو؟
- نظمې نثر سره که پرتې ببیي؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونتان بن او نظمې تانک ډلا کوچه پړتن، یان هر ډلاس اي اي جنې صنف پرکنای پن او نظمې دکلمایدې ورې آنتې پړتن.

یاده کېکالي نظمې نثر سره پرېدن او تانک کتابچایه کوچه لکدن. یان تانک لکنستا هر جن تانک کوپای (نزدیکی) جنې لړېدن او اي ورې پلا غلطي درېچال بن.

یاده کېکالي لغتې معنا کېک دې پتای جملایه کوچه یتدن.

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي نظمې بکارکه پړه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي نظمس مفهوم سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته معنا کې ببیکن؟

گوشنگې لاَم:

یاده کېکالي نظمې کتاب رویدې، تانک کتابچایه کوچه لکدن او اکالي دواس تانک لکنستا صنف پوړه پړدن.

متلې

هدف: یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن او متلنا مفهوم او یتېک جای سره مولان.

اوکتېلا:

- اېمه متلې اربوو سن؟
- که کې بیا متل کدې؟
- متلنا یتېکستا جایه پېنیکو؟

متلې بو پورا نازمانا دې یبل، امه وطن کوچه وونا سن او اما خلکن تانک اغته کوچه ضرورت دنه یتېیکن. متلنا کدکالیا معلوم اونجی جن نه آن. تاریخس لگا کوچه اته موتې معنا دارکالي عبارت گه مولېکالي دورای نیوي سن او گالا وتېک پلا امتحان دېویی سې، تانک جانه متل صفتېدې ولس کوچه جای کېویی سې.
متلنا عبارتي موتې تا، خو پورا که پند او حکمت کوچیی تا. پشه یي جبې کوچه بو رکم رکم متلې موجود سن گه اما پشه یي خلکن تانک پوراني متله، تانک اغتنا بیلابیل جایه کوچه یتېیکن او اي اغتس شت بیک خاترې، گڼ دلیل بایکن اخول امه اکوړوالي متلې:

- اي استېدی چیی انن نه بیاگن.
- گونچې بلنگه جای مه دیا.
- اي پینچایدې بار نه با.
- سرما انچې سره گران نه سې.
- پپیس پې نه با او دشمن دوست نه با.
- یاد مم کمې سبرگه خدای کدې.
- اسه سانگ جوتا گه انگار سریی شچوا تې.

سبقس موتې مقصدي:

متلنا مفهوم او معنا سره مولېني او متلنا یتېک جایستاسره مولېک او مناسب جایه یتېک سې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې ډلاکوچه پرتن.
- یاده کېکالي متنې اي ورې پلاپړتن.

یاده کېکالي متنې تانک کوچه اي ورې پلاکه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړیکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- متلې کودن دې یبل اما وطن کوچه وونا سن؟

- اما خلکن تانک اغته کوچه کودن متله یتیاگن؟
- متلنا یتېکستا ضرورتي کو شی سېِ؟
- پشه یي جبې کوچه کاو رکم متلې موجود سن؟
- آیامتلنا کدکالیا معلوم جن آن؟

یاده کېکالي چار ډلایه سره ونټان بـن او دودو ډلاینـا اي اي جنـي صـنف پـوړه، اي وري پلا مسابقا رکمېدي متلې کدن.

یاده کېکالي اکوړوالي عبارته او متله غورېدي پړتن، یان متلـه کوچیـا نجـی کـدن، تي دي پتای تانک کابچایه کوچه لکدن.
- انچه سره پټوال گران نه با.
- سردارشاس ببیی.
- اسه سانگ جوتا گه سریی انگار شچواتې.
- سمل ساتس ایه.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.
- متل بو پورانا زمانادي یبل امه وطن کوچه............... سن.
- اما خلکن تانک اغته کوچه .... دنه یتېپیکن.
- پشه ئي جبې کوچه بو رکم رکم.......... موجود سن.
- اي اغتس .... بیک خاتري گنې دلیل بابییکن.

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې بکار که پړه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته جملایه کوچه یتې ببیکن؟

گوشنگې لاّم:

یاده کېکالي چار متل تانک کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

شت کدیک

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن، شت کدیک اهمیت شره مولان او تانک جانې شره عملي کې بادن.

اوکتېلا:

- که اېمه هر ڵمه کوچه شت کددا، آیی تاتي اودو خوشحال بیاګن؟
- شت کدیک کو فایدا دارا؟
- اېمه باغېلا لشوو سن؟

سورندینس گوشنگوالیی اي باغ داریاګن. اي دواس سورن دین تانک باغې که پېیک او کوچیی ګرګایک. باغې کوچه اي جایه چېوا لشکن، سه چیوا ګورېکن او اي مېوا دارکالي کړکس چکه شریی کتېکن. وري دوا س سورن دین ګر تانک ببستا پلا باغېس لشیک خاترې پېیک.
سورن دین او ببیی باغه ګرګاینچ، لشکن ګه تېسه مېوادارکالي کړکس پتکي پېلي بوي سن. ببیی بوخفا اوګوسا بیک او سورن دین اودای اوکت کېکن: امه جلېس چکه کیس کتهویی سن؟ سورن دین ګه خفا لړګایک ببستا آنتې کدکن: مه جلېس چکه مم کتهوام سې، مم نه مولیاکم ګه میدې جل سوسا او پتکي پېلي بیاګن.
ببیی میس شت کدیک اودای بو خوشحال بیک او مي آنتې کدکن:
پولېم! کړکنا چکه بایدکتېن نه بن، که چودې کړکناچکه کتېن بن یان سوسېن. ایلوکړک مم بو شوقېدې ننګویم آچ او حاصل سره اوی آچ میس سوسکستایدې بو خفا یکم، خو وری تلن تېنا شت کدیک اودای بو خوشحال بکم، یوګه توشت کدکې او شت کدیک هزار جله دې بو مل دارا.

سبقس موتېي مقصدي:

سورن دین بکار کتېلا آس، سه لاړ نه انا، میسې خاترې تاتستا شره ګران آس.
سورن دین تانک تاتستا اغتي مني، میسي خاترې تیس نصیحتي سورن دین شره مثبت اثر کېکن او وعدا کېکن ګه کودن به کړکنا چکه او ګوندیی نه کتې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې دلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي ته ورې پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنې تانک منجه پړتن او اته کلمایه سره ګه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- سورن دینس گوشنگوالیی کو شی داریاگن؟
- ببستا او سورن دینې باغې کوچه کولشکن؟
- سورن دین کي سره نه مولیایک؟
- سورن دین ببستا پلا چوی که پېوا آیک؟
- ببستا سورن دین اودای کو اوکت کېکن؟
- اگه کرکس چکه کتهان بن کو شی با؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونتهان بن او هر ډلاس اي جنې متنس پړیک دې پتای، صنف پرکنای که ان، متنې تانک جبېدې سوال او جواب یا محاورا پیري ورې آنتې پړتن.

یاده کېکالي متن اودای پنج لېن تانک کتابچایه کوچه لکن او تي کوچه مناسب جایه لکنیس علامایه یتدن.
یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.

- سورن دینس گوشنگوالیی اي .... داریاگن.
- اي دواس سورن دین .... باغې که پېیک.
- وري دواس سورن دین تانک .... پلا باغېس لشیک خاترې پېیک.
- ببیی میس .... کدیک اودای بو خوشحال بیک.

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې پړه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي نونگي لغته معنا کې ببیکن؟

گوشنگې لاَم:

یاده کېکالي لَه خط شت کدیک بارایه تانک کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

حیوانته سره اړ لاوېک

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن، یاده کېکالي حیوانته پلا مینا پیـدا کـن او تبـنا اهمیتي جامعا کوچه درک کدن.

اوکتپلا:

- اوړوالي عکس لشیک دې پتای کو کده باکو؟
- آیا مولاکوگه چارپای مال کووات که ساتان بن؟
- کوتي چارپای مال کودن زقلپوو آس؟

اي دواس موسی علیه السلام گه شعیب علیه السلامس والگري آیک او پیغمبرې پولوا نه آیک، تیس برنستا چربې آیک. انچیکه اي برا رما اودای موچیک. موسیؑ ې ابړکن گه تي ژنگدن او گرتا رما پلا اي جایه کدن، برا چتر بیک او ډاگه بل موچیک، موسیؑ تي لمه امبلای نیک او برا لا بو وري چتربیک، تا اته گالا جا گه موسیؑ پایه گگنا چنینچ او بر ابه وټیک استای سنگه پلیک او اوره نه بیایک. موسیؑ ې گه برا آنتې تاره کن، سریی اړه لاویک او کدکن: ای عاجز! کي آنتې موچیاکیی او کي اودای چتربیاکیی. سه ډنگې جیکن او رما پلا اي جایه کېکن.

امنې به ضرور شې گه حیوانته شره رحم کمان او خداوندﷻ س رضستا حاصل کمان.

سبقس موټې مقصدي:

چارپای به اللهﷻ پاکس پیداکېویی آن، ته مختلف جایه کوچه اما مشکلستن حل کېییکن، درکار شې گه تې شره مهرباني اودای ڵام گوربن بې، آزار او زقلېکستا اودای جانستن دور رشمان، تاگه اللهﷻ به اودېن خوشحال بې.

فعالیتېلا:

- یاده کېکالي متنې دککه پړتن.
- یاده کېکالي متنې تانک ډلا کوچه پړتن.
- یاده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن.

یاده کېکالي متنې تانک کوچه پړتن او اته کلمایه سره گه نه مولېیاتن، لړېکالا اودای اوکت کن.

یاده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- موسیؑ پیغمبر بیک دې پوړا کي پلا آییک او کوڵام کېبایک؟
- برا کي اودای موچیک؟
- موسیؑ برای کي آنتې ژنگبې آیک؟
- برا کي آنتې سنگه پلیک؟

- برا کي آنتي اوره نه ببګايک؟
- موسیعليه السلام مي ګه برا تارکن کو کدکن؟

ياده کېکالي ډلايه سره ونټان بـن او تانـک منجـه مـشورا کـن، هـر ډلاس اي جنـي صنف پرکناکه متنس مطلب بابته تانک جبېدي وري آنتي معلومات پوړا کن.

ياده کېکالي پنج لېن متن اوداى لکن او لکنيس علامايه مناسب جايه يتدن.

ياده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاينا خالي جاينستا مناسب کلمايه دي پوردن.

- انچيکه .... اوداى موچيک.
- موسیعليه السلام اېرکن ګه تي .... اوګر تا رما پلا اي جايه کدن.
- براچتربيک او............ بل موچيک.

ياده کېکالي اکوړوالي کلمايه جملايه کوچه يتدن.

(والګار، پيغمبر)

ارزيابي:

آيا ياده کېکالي متني بکارکه پړه ببيکن؟

آيا ياده کېکالي متنس مفهوم سره موليا ګن؟

آيا ياده کېکالي نونګي لغته جملايه کوچه يتي ببيکن؟

ګوشنګي لٲم:

ياده کېکالي متنس مطلب اوداى چار لېن سدوري خطېدي تانک کتابچايه کوچـه لکـن او لکنيس علامايه مناسب جايه يتدن.

ماین اودای جان چوتېلېک

هدف: یاده کېکالي متنې پړه او لکه بادن، ماینه پېندن ګه خطرناک شی شن او تېنا خطرستا اودای جانه دور رشدن.

اوکتېلا:

- اوړوالي عکسه بابته که اغت کې بیا؟
- ماین کو شیه نایيکن، که کده بیا؟
- کي آنتې ماین اودای جانستن لېره کېیی ګمان؟

ګلزاربېګ اي هوشيار کټلا آس. کودن ګه لامستای که ګيک، جومه دنه که اېړکن ګه خورا منده قدم انکې پې، کودن ګه خورا منده الایک انچپکه لشچين ګه دو برا لوي آن او اشه شاړوا سې. ګلزاربېک هوشياريدې تانک جايه تستيک او تانک استادستا اغتي يادیی بينچ ګه کدايک: هر دنه ګه ډاګ او خورايه لشیاکوګه کو شی لوآس، احتياط کې. به بيا ګه ماين تن، بايد اېمه ګرتا اته پندېدی ګه اوي آی پچبل پې اواحتياط کې.
ګلزاربېګ احتياطبېدي ژنګيک، اته پندېدي ګه اوا آيک ګرتاسرکې که جانه پولېکن. کودن ګه سرکه پوليک، لشچين اي موټر پوليس سرکه شاړوي آن. ګلزاربېګې زورکه کن کبچان او استه لپېکن. پوليسه ميس کنه اربچان او کويستای که ګينچ. ګلزاربېګې جم کسا مي آنتې کېکن اوپوليس خورا تلن ګينچ. کودن ګه سه منطقا تاره کن سه جای ماين دارايک. پوليسه ګلزاربېګ اودای بوقدرداني کېکن اوکدکن: که چودې امه تانک وطن کوچه تېنه پيري هوشيار بالکول داراتمان، همېش کامياب آمان.

سبقس موټې مقصدي:

ماين بو خطرناک شی شې، کودن ګه تي پلا دوراندور بېمان، بايد بو احتياط کمان ګه تي آنتې وکا نه بمان.
کودن ګه کوتي خطرناک شی لشمان، بايد ماين پاکي دفتر يا کوتي وري حکومتي ادارا آنتی خبر دمان ګه تي منجای نادن.

فعاليتېلا:

- ياده کېکالي متنې دککه پړتن.
- ياده کېکالي متنې ډلا کوچه پړتن.
- ياده کېکالي متنې اي وري پلاکه پړتن.

ياده کېکالي متنې تانک کوچه پړتن او اته کلمايه سره که نه مولېياتن، تانک لړېکالا اودای اوکت کن.

ياده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتې جواب کدن.

- ګلزاربېګ تانک لامې که جومه کو اېړايک؟
- خورا منده انچپکه کو لشچين؟
- ګلزاربېګ کې آنتې تانک جايه تستيک؟

- کوتي پندېدې پچبل سرکه جانه پولېکن؟
- گلزاربېگ کو رکم کټلا آس؟
- اگه ډاگه کوتي لوا شي لشکو، کو باید کې؟
- گلزاربېگې سرکه موټرکوچه که لشچین؟
- پولیس گلزاربېگې چو تلن نېچین؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او هر ډلاس اي جني صنف پرکناکه متنس مطلب بابته تانک جبېدې، ورې آنتې معلومات پوړاکن.

یاده کېکالي متنس مطلب اودای پنج لېن تانک کتابچایه کوچه لکن او اي وري پلا غلطي درېچال بن.

یاده کېکالي اکوړوالي اړه کټ جملاینا خالي جاینستا مناسب کلمایه دې پوردن.
- گلزاربېگ اي .... کټلا آس.
- گلزاربېگ هوشیاریدې تانک .... تستیک.
- گرتا سرکې که .... پولېکن.
- پولیسه میس کنه .... او کویستای که گینچ.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.
(خورا، قدم)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متنې پړه او لکه ببیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاگن؟
آیا یاده کېکالي نونگې لغته معنا کې ببیکن؟

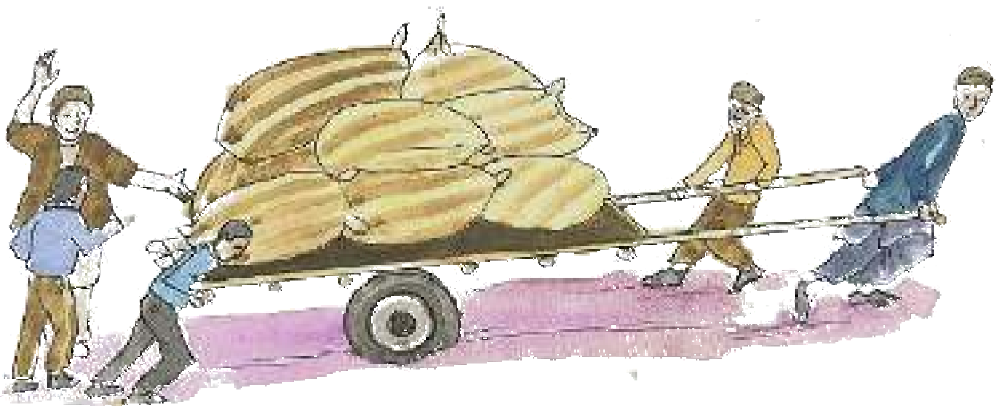
گوشنگې لاٚم:

یاده کېکالي متنس مطلب اودای چار چار لېن سدوري خطبدې تانک کتابچایه کوچه لکن او اکالي دواس صنف کوچه پړدن.

وستواښت منګل پړان

نیکي کېک

هدف: یاده کېکالي متنې لکه او پړه بادن، نېکي اهمیت شره مولان او نېکي کېکس روحیی جانې کوچه پیدا کن او خلکه پلا نېکي کن.

اوکتېلا:

- اېمه فکرېدی نیکي کي آنتې کدیاګن؟
- نېکي کېک کو نپا دارا؟
- اېمه کار به کي پلا نیکي کېوو سې؟

اي انسان خلکه پلا جب، آست اومالېدي نيکي او کومک کېيا. جبېدي نيکي کېک، خلکه آنتي جبېدي پندلړېني سي. کو گه يادیی تي او بکار تي، تيس خلکني لړېک او کديک سي.

کمي گه پندلړېني آنتي اړ تي، نرم او رس جبېدي تي آنتي پندلړېني کېيا.

استېدي نيکي او کومک کېک اخول، اي انداس استه درېک او ايچ پندي که برابر کېک سي او يا کوتي اند ايا کمزور سرکس اي طرفي وري تلن وتېن بي، اگه کيس باره گران تي، ملتنا نبک کوچه کومک کېک سي.

که چودي کمي او تا يا تمړ اتي تانک وس جا ملتنا کومک بي، بکار ياده کېکالا انخول فايدا دارکالي اغته همېش پام کوچه درېيی او زندگي کوچه سريی عمل کېيا.

سبقس موټي مقصدي:

نيکيس مفهوم او معناسره مولېک، جامعا کوچه خلکه پلا نيکي او تيس اهميت سره مولېک او تانک وس پلا خلکنا بيلابېل ونټه کومک کېک بکار ڵام سي.

فعاليتېلا:

- ياده کېکالي متني دک دورېدي پړتن.
- ياده کېکالي متني تانک ډلا کوچه پړتن.
- ياده کېکالي متني اي وري پلاکه پړتن.

ياده کېکالي متني تانک کوچه پړتن او اته کلمايه سره گه نه مولېياتن، لړېکالا اوداي اوکت کن.

ياده کېکالي اکوړوالي اوکته آنتي جواب کدن.

- اي انسان خلکه پلا کي واسطايدي نيکي کېيا؟
- جبېدي نيکي کووات کېن بگا؟
- استېدي کو رکم کومک سره پوله بيا؟
- مالي کومک کو رکم نيکي سي؟

- انسان بایدکووات خلکه پلا کومک کړي؟

یاده کېکالي ډلایه سره ونټان بن او نمایندګي دي ډلا اودای اي جن، صنف پرکنای که اي او متني تانک کوچه سوال او جواب یا محاورا رکمېدي تانک جبېدي وري آنتي بیان کدن.
یاده کېکالي متن اودای پنج لېن تانک کتابچایه کوچه لکن، یان تانک لکنستاکویای جن آنتي لړه تن، تا ګه سه غلطیا دري.

یاده کېکالي اکوړوالي کلمایه جملایه کوچه یتدن.
(مال، نیکي)

ارزیابي:

آیا یاده کېکالي متني بکارکه پړه بېیکن؟
آیا یاده کېکالي متنس مفهوم سره مولیاګن؟
آیا یاده کېکالي نونګي لغته معنا کي بېیکن؟

ګوشنګي ٚلام:

یاده کېکالي اوته نیکي بابته ګه مېنا کي پلا کېویی شي یا مي پلا وري کیس کوتي نیکي کېویی شي، کاو خط کوچه موټیا رقمېدي لکن او اکالي دواس هر یاده کېکالا تانک لکنستا صنف پوړه پړدن.

لغات **معنا**

الف

اپړن = بې پړوا، بې سواد

اپلشوا = انچ اوتا، حریص

اتہال = کړام

اخلا = اکلا

اخلاق = بکار خوی

آري = آرو

اړ = محتاج

اړ بوي = احتیاج بوي

اړ لاوېک = رحم کېک، همدردي

اعتبار = یقین

آلان = اوړي

املیک = امبلیک

انجوېک = شروع کېک

انچپک = ناچاپ

انچړک = چینا

اندارا = اندرماسي

اندو = بې مل، انو

انډیوال = دوست

انډیوالي = دوستي

انشن پنہي = اسه واړ گه سر یی چاټ

انان گورېیا

آنشېک = درېک

آنشیک = چاټ انیک

اوبارا = جگ

اوبجېکالي = تولد کېکالي

اوشته = کنار، بغل

اوکت = پرسان

اولی = بې مبوا

اونجنا = صابون

ابړیک = خواست

اېنا = خوراکا

اي وانیا = ایکیا

ایچ = اوچ، مستقیم

ایلای = بعضې، ایولا

ب

بار = ویښند

باړي = بو ورگ نیک، سېلاب

باییشت = نیکبخت

برینگ = سامان

بکار= خوب

بلنگه = بلگه

بلیک= خطرناک حالت

بو = بهي

بویره = زیاتره

پ

پارال = سبب

پامېري = نظرکېک، توجه

پپیس = پپوس، ینه

پتای = ناوخت، آپېت

پتهکه = ورقه

پتهوال = بورا، بانه

پتهیک = ورق

پربل = پوړا

پرکنا = پوړه

پستا = اي رکم مېوا شي

پندلړېني = رهنمایي

پنهي = گڼ واړ

پورا = تکمیل

پورانا = دنه هونا، پوړه هونا

پوگال = فامیل

پېشوا = رهبر

پیري = رقمي

پیغمبر = رهنما

ت

تال = آسمان

تانک کویای = تانک نزدیکي

تجوړا = تارا ، ستارا

تړ = محکم

تستیک = تستوا

تشان = نجار

تلن = طرف

تنبک = نازک

توا = کول، تابه

ث

ثواب = اجر

ج

جال = کړیک

جب انشیک= جای په جای چاټ انیک

جلبس = موټبس، کړکس

جوان = تنبک

جومه = سهار، سبايي

خ

خاټي = غلا، دانا

خاړ = کاړ، سامعا حس

ختنگر = دهقان

ختني = زراعت

خدمت = خلکني لاٚم، نیکي

خراړ = کراړ

خورا = تپا، غونډيالک

خورا منده = تپا شره

چ

چاټ انیک = ټوپ انیک

چتربیک = ببیک

چکه = پوسته

چمیږ = ناپاک

چنډي = چنټي، ريزي

چوپردين = دورا دور، چار چاپير

چبک = خبرکبک، چيغ

چبوا = وايټک، گڼ چمبرک

چیک = پوست

د

داشنا = راست

دان بوي = دبن بوي

دشتيان = گڼ، گنبنچ

دموا = سبر

دموي = سبر

دن = گالا

دوراندور = روبه رو

ديړیک = مچ بابیک

رحيم = مهربان

رس = مزا

رشان گورن = ننگا بن

رشیک = ننگا، حفاظت

ز

زر = روپی، شونېک زر

زندگي = عمر

س

ساتان = ننگا، حفاظت

سبحان = پاک

سبق = درس

سپورت = اخلا

سخري = شخري

سدورا = ډولي

سلیک= تشویش

سمرېک = کومک

ش

شادي = خوشحالي

شت = راست

شریک = اکتېو

ض

ضرورت = احتیاج

ع

عالم = مولېکالا

علوم = علمس جمعي

ف

فاروق = فرق کېکالا

فتح = کامیابي

فکر = خیال

ق

قاعدا = اصول

قحطي = اي شیس کم بیک

قدم = گام

ک

کایوا = پېټ کېوا

کټي = قطع کېيي

کړام = گمبا، گرنگ

کړیک = جال

کسب = کمال

کمال = علم

کڼ = آواز

کومک = سمړني

کویای = وکا، نزدیک

گ

گار = گوشینگ

گالا = وخت

گرتا = یان، پچبل

گوسا = قهر

گوناچ = جند

گونچي = جندي

گوندیی = شاخیی، ډولا

ل

لام = قریا

لایوار = همزول (لیاوار)

لج = شرم

لړو = جم ، چوټبوي

لړیکالا = معلم

لگا = لمبا

لنگنیک = لکنیک، سودا کپک

لوهان = آسان

لبڼ = خط

لَ

لَانیس = خوارا، پړانگ

لَکلي = ډونا، لَه پایا

لَمگیر = کارگر

لَبره = دوریاړ

لَیارا = زخمي

م

مال = جایداد

ماین = دلکالا شی

مچ = بتر

مچ = بد

محتکر = کایلپکالا، کمي گه خلکه او دولت مالي کوچای چوري کیا

محصول = حاصل

محیط = کنه سنا

مخلوق = الله س پيداکېويا

مشټ = چپوټيا

مشورا = مصلحت

مل = قيمت

ملتنا = ملتني

ملوا = حل بوا

منـــدو رکمېـــدي = امېمخـــول ، ميـــسي رقمېدي

مهربان = رحم کېکالا

موتهي = موټکي

موټ = کړک، جل

موټهي = موټکي

مولېکالا = عالم

مولېني = علم

ن

ناره آلوي = خوشه آلوي

ناساز = مريض

ناساز = مريض

نجي = نشاني (نزو)

نصيحت = پندلړېک

نعمت = مزايا

ننگېويم = انچويم

نېک = بکار، خوب

و

واړيتېکالا =سنگکار

والگار = چوپان

وټيک = خستا بيک

ورمي = ويرمبو

وري کن = وري گرای

وړ = مناسب

وړلېک = تربيا کېک

وړن = تربيابن

وړي = لايقي

وس = طاقت

وسيلا = واسطا

وشام = آرامي

وشموي = آرام

ولتا = شی

ونتا = قريا

وونا = رواج

ويڔ = جان

هه

هروانيا = هرکوتيا

همسايا = وکا گوشينگ، اي جايه پوگال

ی

يتپک = استعمال کپک

ينگ کال = شاڔوا کال، يه کال